

Číslo spisu

OU-ZA-OOP3-2023/005003-003

Žilina

23. 02. 2023

Rozhodnutie

o odvolaní

Popis konania / Účastníci konania

Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, ako príslušný odvolací orgán podľa § 4 ods. 2 a ods. 4 zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v spojení s § 58 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) rozhodol o odvolaniach, ktoré podali: 1/ Róbert Tomčík, Východná 12, 036 01 Martin, 2/ Ing. Ján Topercer, CSc., Zelená 10616/3, 038 61 Martin – Priekopa a ako spoločné odvolanie 3/ Irena Škrovinová, Severná 5, 036 01 Martin; René Vlček, Severná 7, 036 01 Martin; Oľga Rohaľová, Severná 9, 036 01 Martin; Ing. Ján Silný, Hurbanova 6, 036 01 Martin; Ing. Martin Slávik, Hurbanova 10, 036 01 Martin; Ing. Lenka Huňorová, Hurbanova 19, 036 01 Martin; Róbert Tomčík, Východná 12, 036 01 Martin proti rozhodnutiu Okresného úradu Martin, odboru starostlivosti o životné prostredie, Námestie S. H. Vajanského 1, 036 58 Martin, číslo: OU-MT-OSZP-2022/002271-029-Ha zo dňa 04.05.2022 takto:

Výrok

Podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku odvolania podané odvolateľmi v rade 1/ Róbert Tomčík, Východná 12, 036 01 Martin, v rade 2/ Ing. Ján Topercer, CSc., Zelená 10616/3, 038 61 Martin – Priekopa a v rade 3/ Irena Škrovinová, Severná 5, 036 01 Martin; René Vlček, Severná 7, 036 01 Martin; Oľga Rohaľová, Severná 9, 036 01 Martin; Ing. Ján Silný, Hurbanova 6, 036 01 Martin; Ing. Martin Slávik, Hurbanova 10, 036 01 Martin; Ing. Lenka Huňorová, Hurbanova 19, 036 01 Martin; Róbert Tomčík, Východná 12, 036 01 Martin zamietajú a rozhodnutie Okresného úradu Martin, odboru starostlivosti o životné prostredie, Námestie S. H. Vajanského 1, 036 58 Martin, číslo: OU-MT-OSZP-2022/002271-029-Ha zo dňa 04.05.2022 potvrdzuje.

Odôvodnenie

Napadnutým rozhodnutím prvostupňový správny orgán – Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie ako príslušný orgán štátnej správy na úseku posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. c) a § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v spojení s § 3 písm. k) a § 56 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon EIA“), rozhodol podľa § 29 ods. 2 zákona EIA v súlade s § 29 ods. 11 zákona EIA a príslušných ustanovení Správneho poriadku, na základe zámeru navrhovanej činnosti „Martinské terasy“, ktorý predložil navrhovateľ MARTINSKÉ TERASY, s.r.o., Zvolenská 11024/30, 036 01 Martin, IČO: 51 446 481, v zastúpení spoločnosťou Hplus, a.s., Kollárova 73, 036 01 Martin, IČO: 43 905 374, po vykonaní zisťovacieho konania o posudzovaní navrhovanej činnosti, že navrhovaná činnosť „Martinské terasy“, navrhovateľa MARTINSKÉ TERASY, s.r.o., Zvolenská 11024/30, 036 01 Martin, IČO: 51 446 481, predmetom ktorej je vytvorenie novej obytnej zóny, ktorá je podľa územného plánu mesta Martin súčasťou plánovanej výstavby IBV na východnom okraji mesta, ktorá bude umiestnená na parc. č. KN-C 1321/1, 1321/2, 525/6, 525/8, 525/9-12,

525/13-19, 525/20-27, 525/28-147 v k. ú. Záturčie, okres Martin, Žilinský kraj, sa nebude posudzovať podľa zákona EIA.

Zároveň boli predmetným rozhodnutím uložené taxatívne opatrenia, ktoré eliminujú alebo zmiernujú vplyvy na životné prostredie a je potrebné ich rešpektovať a dodržať.

Proti rozhodnutiu Okresného úradu Martin, odboru starostlivosti o životné prostredie, číslo: OU-MT-OSZP-2022/002271-029-Ha zo dňa 04.05.2022 boli podľa § 53 Správneho poriadku na príslušný orgán doručené odvolania od nasledovných subjektov:

1/ Róbert Tomčík, Východná 12, 036 01 Martin (ďalej len „odvolateľ v rade 1/“) prevzal napadnuté rozhodnutie dňa 27.05.2022 a následne podal voči nemu písomné odvolanie zo dňa 10.06.2022, ktoré bolo odovzdané na poštovú prepravu dňa 10.06.2022 a doručené na Okresný úrad Martin dňa 13.06.2022. Odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote a v súlade s § 54 ods. 1 a 2 Správneho poriadku.

Odvolateľ v rade 1/ v odvolaní zo dňa 10.06.2022 okrem iného uviedol:

„Podávam odvolanie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na základe zámeru navrhovanej činnosti „Martinské terasy“. Odvolávam sa proti rozhodnutiu Okresného úradu Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, ktorý sa nevysporiadal s námietkami podanými občanmi.

Požiadavky na vstupy

Dôrazne namietam proti tomu, že sa predložený zámer nebude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. Trvám na posudzovaní predmetného zámeru v celom rozsahu, teda aj s povinným hodnotením. Namietam proti 10 m odstupom od geofondovej lokality (ďalej len GL) Kapustné záhrady, ktoré sú nedostatočné a budú mať za následok poškodenie až zničenie tejto lokality. Len 10 m odstupy aj vizuálne znehodnotia túto lokalitu ako aj Sklabinský potok. Natiahnutie výstražnej červeno-bielej pásky je zbytočné a neúčinné, lebo ich potrhá jelenia a srnčia zver, ktorá sa tam bežne pohybuje. Čo sa týka oplotení parciel v kontakte s GL, kde sa nebudú realizovať zadné brány a bráničky, ľudia si ich skôr či neskôr aj tak urobia, aby mohli do GL vyhadzovať odpad. Som proti akýmkoľvek transferom chránených živočíchov z Martinských terás - § 35, zákon 543/2002, ktorý hovorí „Zakázané je poškodzovať, alebo ničiť miesta rozmnožovania, alebo odpočinku chráneného živočicha v jeho prirodzenom prostredí“. 300 mm vysoké podprahové dosky a betónové sokle sú zbytočné a neúčinné. Obojživelníky, plazy a iné chránené živočichy si nájdu cestu na staveniská iným spôsobom, napr. pôjdu cez asfaltové prístupové cesty a chodníky, kde nie sú podprahové dosky a sokle. Žaby sa vykladú do záhradných bazénov, kde ich potom budú ľudia likvidovať. Na Martinských terasách žije veľa chránených živočíchov, najmä obojživelníkov. Pracovníci Národného parku Veľká Fatra nemajú kapacitné možnosti, aby chodili na Martinské terasy každý deň odchytať chránené živočichy. Títo pracovníci sú maximálne vytiažení v celom Národnom parku a samozrejme majú nárok na víkendový odpočinok. Preto je prakticky nemožné odchyť robiť. Okrem toho, ak aj tento odchyť urobia, prídu ďalšie chránené živočichy, najmä obojživelníky z rôznych smerov, nielen z geofondových lokalít, ale aj od Starej tehelne, či Záturčianskeho cintorína. V niektorých dňoch, najmä po daždi je na poliach Martinských terás veľmi veľa obojživelníkov, niekedy na každom m² je žaba. Keď sa urobí verejné osvetlenie, tak to bude ešte viac lákať obojživelníky.

Vplyvy na vodné prostredie

Vodný režim je kľúčový pre zachovanie slatinných ekosystémov, ktoré vyžadujú vysokú a stabilnú hladinu podzemných vôd. Odbery vody zo studní na polievanie záhrad, anglických trávnikov, ale aj plnenie bazénov a na splachovanie spôsobia výrazný úbytok podzemných vôd a nestabilnú hladinu podzemnej vody. Toto konanie bude mať za následok poškodenie až zničenie slatinných ekosystémov. Tento rok je zatiaľ veľmi suchý a dochádza k poklesu podzemných vôd a pramenných výverov GL Kapustných záhrad. Povodňové riziká Sklabinského potoka sú veľmi veľké a každoročne sa opakujúce. Podľa dokumentu EIA sa časť developerského projektu Martinské terasy bude stavať aj v zátopovom území a to 25 m od Sklabinského potoka.

Vplyv na pôdu

Na Martinských terasách sa nachádzajú kvalitné orné pôdy, preto nesúhlasím so záberom pre stavebné účely. Som za to, že tieto pôdy treba zachovať. Slovensko nie je sebestačné v pestovaní plodín a obilia a situácia sa zhoršila v súvislosti s klimatickými zmenami a v neposlednom rade aj v súvislosti s vojnou na Ukrajine. Územný plán je z roku 1998, má viac ako 23 rokov. Pri jeho aktualizácii neboli zohľadnené požiadavky občanov, ktorí upozorňovali na nepriaznivý dopad na cenné biotopy na Martinských terasách.

Vplyv na faunu a flóru

Na západných okrajoch dotknutého územia je významný biotop hniezdenia niektorých druhov vtákov a významných druhov bezstavovcov. Preto treba tento biotop zachovať v plnom rozsahu. Som proti akémukoľvek výrubu drevín. Skrývky zeminy a vytváranie skládok zeminy bude mať za následok silné zaburinenie a kolonizáciu invázných rastlín a rozpínavých burín napr. Smlzu kroviskového s následným šírením do biotopov a GL. Tie budú mať za následok vytlačanie pôvodných rastlín. Invázne rastliny a rozpínavé buriny je potom takmer nemožné odstrániť z biotopov. Masívne šírenie burín a invázných rastlín možno veľmi dobre pozorovať na južnom konci GL Sklabinský potok pri IBV pri Jordáne. Napriek opakovaným podnetom na orgány ochrany prírody, Životného prostredia a na Ministerstvo životného prostredia k náprave nedošlo a invázne rastliny a buriny sa šíria ďalej a nik to nerieši. Stále v GL vznikajú nové skládky odpadov, hlušiny, záhradkárskych odpadov a pod.. Tak vznikajú nové semeniská nežiaducich invázných rastlín a burín. Ďalším veľmi negatívnym vplyvom bude neustále vyrušovanie živočíchov v GL Kapustné záhrady a Sklabinský potok.

Vyjadrenie navrhovateľa

Na minimalizovanie hlukovej záťaže nebude stačiť výsadba zelenej izolačnej clony. Jej vplyv bude zanedbateľný. Výstavba východného mestského okruhu (VMO) je nereálna a je naplánovaná zátopovým územím a biokoridormi. Po vybudovaní VMO budú autá pučiť obojživelníky, plazy a iné chránené živočíchy. Dopravné napojenie Martinských terás Tehelnou ulicou je nereálne, lebo by prechádzalo významnou lokalitou rozmnožovania chránených živočíchov, najmä obojživelníkov. Žijú tu druhy európskeho významu. Pustiť tadiaľto ťažkú dopravu na Martinské terasy by bolo nezodpovedné, porušili by sa naše aj európske zákony. Odmietam vykopať 10m od okraja GL Kapustné záhrady dve hlboké brázdy, ktoré by mohli byť pascou pre viaceré chránené živočíchy a narušilo by to estetický vzhľad GL Kapustné záhrady. Natiahnuté červeno-biele pásy dotrhá jelenia, srnčia, či diviacia zver, ktorá sa tam dennodenne pohybuje. Výstavba Martinských terás znehodnotí aj oddychové zóny. V zimnom období sú tieto polia obľúbeným miestom pre bežkárov a chodcov. Kapustné záhrady sú kvalitným biotopom európskeho významu a Sklabinský potok je prioritným biotopom európskeho významu veľkej kvality. Výstavba Martinských terás bude mať ničivý vplyv na GL Kapustné záhrady a Sklabinský potok a určite dôjde k výraznému poklesu spodných vôd. Tvrdenie navrhovateľa, že významné chránené rastliny rastú všade v okolí Martina a v Turci nie je pravdivé. Na GL Kapustné záhrady sú rastliny, ktoré sú v Turci zriedkavé, alebo sú už na pokraji vyhynutia. V okolí Martina väčšina týchto rastlín nerastie. Veľmi vzácnym druhom na tejto GL sú motýle rodu *Maculinea*, ktoré nežijú ani v jadrových zónach národného parku Malá a Veľká Fatra. Tvrdenie, že výstavba sídliska Košúty nepoškodila GL Kapustné záhrady nie je pravdivé. Výstavba tohto sídliska silne poškodila, až zničila severnú časť GL Kapustné záhrady a Sklabinského potoka, takým spôsobom, že jarok vytekajúci z Kapustných záhrad bol hlboko prekopaný a zregulovaný. Tým došlo k masívnemu odvodneniu slatín v severnej časti GL Kapustné záhrad na ploche viac ako pol hektára. Došlo k vyhynutiu veľkého množstva chránených rastlín. Ďalšie poškodzovanie spôsobujú niektorí obyvatelia sídliska Košúty a Severu, najmä mládež, ktorá GL Kapustné záhrady a Sklabinský potok znečisťuje odpadkami. Takmer denne sú tu rôzne párty, kde mládež pod vplyvom alkoholu, prípadne aj drog, ničí chránené rastliny a dreviny. Každý rok tu vznikne niekoľko divokých skládok odpadu, ktoré potom dobrovoľníci veľmi prácne odstraňujú. Na Silvestra chodí mládež do týchto lokalít odpaľovať rôznu pyrotechniku.

K sústave NATURA 2000 pripomínam, že sa tu vyskytuje dostatok vzácných a chránených kriticky ohrozených druhov živočíchov a rastlín európskeho významu, ktoré stačia na to, aby tieto územia boli zaradené do sústavy NATURA 2000.“

2/ Ing. Ján Topercer, CSc., Zelená 10616/3, 038 61 Martin – Priekopa (ďalej len „odvolateľ“ v rade 2/“) prevzal napadnuté rozhodnutie dňa 27.05.2022 a následne podal voči nemu písomné odvolanie zo dňa 10.06.2022, ktoré bolo doručené na Okresný úrad Martin e-mailom dňa 11.06.2022 a následne doplnené v listinnej podobe dňa 13.06.2022. Odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote a v súlade s § 54 ods. 1 a 2 Správneho poriadku.

Odvolateľ v rade 2/ vo svojom odvolaní zo dňa 10.06.2022 okrem iného uviedol:

„Napadnuté rozhodnutie sa týka navrhovanej činnosti, ktorá je priestorovo i funkčne len novšou obmenou rovnomennej spornej činnosti „Martinské terasy“ (pozrite napr. rozhodnutie Okresného úradu Žilina, odboru výstavby a bytovej politiky z 29. 7. 2019 č. OU-ZAOVBP2-2019/031265/Kod) a skutkovo temer zhodných, resp. úzko súvisiacich a nemenej sporných činností „IBV Terasa“ a „12284-Martin-Sever-Zahustenie TS pre IBV Terasy“. Preto aj voči napadnutému rozhodnutiu platia primerane všetky vecné i procesné argumenty v mojom stanovisku z 10. 1. 2022, v podnete zo 17. 2. 2020 s prílohami a vo všetkých mojich predchádzajúcich podaniach k uvedeným činnostiam, pri ktorých sa príslušné orgány ani navrhovateľ náležite nevysporiadali s veľkou väčšinou týchto argumentov. Ani napadnuté rozhodnutie podľa mojich vedomostí nevychádza zo spoľahlivo zisteného stavu veci a nie je vydané zákonným spôsobom na základe dostatočných podkladov ani najlepších dostupných poznatkov. Môže tak porušovať prinajmenšom § 3 ods. 5, § 32 ods. 1 i 2, § 46 a § 47 správneho poriadku, § 2 ods. 1 a 4, § 39 a 39a

zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), § 18 ods. 1 a § 64 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „zákon o EIA“), § 3, 4, 5, 6, 7b a 8 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej „zákon o OPaK“), § 20 ods. 5 a 6 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami (ďalej „zákon o OpP“) a § 12 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy (ďalej „zákon o OVPP“). Môže ich porušovať o to skôr, že viacerými argumentami v mojom citovanom stanovisku a v ďalších podaniach sa orgán ani navrhovateľ vôbec nezaoberali (pozrite nižšie). Navyše aj značnú časť podmienok rozhodnutia v jeho výrokovej časti na s. 2-3 orgán len prebral z vybraných stanovísk a/lebo ich určil príliš všeobecne, podmienené či prenesením zodpovednosti na iný stupeň povoloňacieho procesu a/lebo na iný orgán - a tým v praxi nevykonateľne, resp. nekontrolovateľne a formalisticky. Vo svojom odvolaní kladiem dôraz hlavne na tieto skutočnosti:

1. Navrhovaná činnosť by v juhovýchodnej časti - konkrétne východnými časťami parciel KN C 525/2 (KN-E 536) a KN-C 525/8 - zasahovala do úvaliny ekosystému Sklabinského potoka a jeho inundačného územia (pozrite napr. <http://www.martin.sk/povodne-v-martine-2010/gs-1739>). Tým by okrem vystavenia ľudí a ich majetku významnému riziku záplav či podmáčania a porušovania zásad preventívnej ochrany pred povodňami (o. i. vyššie uvedených ustanovení zákona o OpP) mohlo pri jej realizácii dôjsť buď k neúspechu pri dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody v úvaline Sklabinského potoka i v priľahlej ľavobrežnej terase, a/lebo k neúspechu pri dosahovaní dobrého ekologického stavu útvaru povrchovej vody Sklabinský potok, k neúspechu pri predchádzaní zhoršeniu jeho stavu alebo priamo k zhoršeniu jeho stavu z veľmi dobrého na horší v zmysle § 16 a 16a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách (ďalej „vodný zákon“). Zo zámeru i z ostatných relevantných podkladov je pritom zrejmé, že navrhovateľ pred podaním návrhu na začatie konania o povolení navrhovanej činnosti v rozpore s § 16 ods. 10 a § 16a ods. 1 vodného zákona nepožiadala orgán štátnej vodnej správy o vydanie rozhodnutia, či ide o navrhovanú činnosť podľa § 16 ods. 6 písm. b/ vodného zákona, že orgán štátnej vodnej správy žiadne také rozhodnutie nevydal ani v tejto veci nekonal podľa § 16a ods. 3 a nasl. vodného zákona, čím v rozpore s § 16a ods. 9 a 19 vodného zákona o. i. zabránil účasti verejnosti na týchto konaniach. Preto namietam aj porušenie ustanovení § 16 a 16a vodného zákona v doterajších konaniach a stanoviskách vrátane predloženého zámeru. Námietka je o to naliehavejšia, že k významnému zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody Sklabinský potok z veľmi dobrého na priemerný až zlý už preukázateľne došlo vplyvom výstavby pri južnom konci genofondovej lokality č. 67 Sklabinský potok zo severného okraja nového obytného súboru v mestskej časti Martin-Tomčany (pozrite moje stanovisko z 9.10.2019 i podnet zo 17.2.2020 a k nim priložené fotografie). S touto skupinou pripomienok a námietok sa orgán v napadnutom rozhodnutí nijako meritórne nevysporiadal a nič z nich nezohľadnil ani v podmienkach rozhodnutia.

2. Odvodňovanie stavebných pozemkov, vrty pre záhradné studne, bazény a podobné činnosti by zas veľmi pravdepodobne mohli miestne zhoršiť stav útvaru podzemnej vody SK20021OOP Medzizirnové podzemné vody Turčianskej kotliny oblasti povodia Váh. Už aj tak narušený režim hladín podzemných vôd v úvaline Sklabinského potoka i v sedimentoch terasy by mohli ešte viac - a nevratne - poškodiť, brániť ich prirodzenému dopĺňaniu a kumulatívne tak prispievať k ďalšiemu neudržateľnému úbytku zásob vody a vysušovaniu krajiny. Ani s touto pripomienkou sa orgán v napadnutom rozhodnutí meritórne nevysporiadal, skôr od nej len odvádzať pozornosť smerom k viac-menej nesúvisiacim otázkam ochrany prírodných liečivých a minerálnych vôd a do podmienok rozhodnutia vybral spravidla len všeobecné, formalistické až alibistické a neúčinné „zmierňujúce“ (nie preventívne) opatrenia silno závislé od manažérskej (ne)kultúry navrhovateľa a technologickej (ne)disciplíny dostupných dodávateľov.

3. Významný prírastok nových nepriepustných (asfalt, betón, strešné krytiny, dlažby) a inak hydricke i klimaticky aktívnych povrchov pri navrhovanej činnosti by silno obmedzil vsakovanie zrážkových vôd, ešte viac rozkolísal ich povrchový odtok, celkovo zhoršil miestnu vodnú bilanciáciu i bilanciáciu žiarenia (najmä albedo) a kumulatívne tak prispel k zosilneniu už aj tak dosť silného efektu mestského tepelného ostrova. To by znamenalo ďalšie zhoršenie miestnej klímy a pravý opak zmierňujúcich i adaptačných opatrení, ku ktorým zaväzuje aktualizovaná stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy (MŽP SR 2017) i ďalšie klimatické politiky SR a EÚ. S touto skupinou pripomienok sa orgán v napadnutom rozhodnutí nevysporiadal o nič meritórnejšie ako s predchádzajúcimi a do podmienok rozhodnutia popremietal poväčšine len typický martinsky „transparentný“ klimatický „greenwashing“ typu natierania stavieb svetlými farbami a p.

4. Navrhovaná činnosť by zaberala a znehodnotila najmenej 8 ha pôdy typu luvizem pseudoglejová až modálna (Šály & Šurina 2002), zaradenej medzi najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy v dotknutom k. ú. podľa § 12 ods. 1 písm. a/ zákona o OVPP a prílohy č. 2 nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy. Významnosť týchto strát úrodnej pôdy by ešte rástla v situácii trvajúcej putinčickej agresie na Ukrajine a jej dopadov o. i. na trh s poľnohospodárskymi produktami a na potravinovú bezpečnosť SR. Ani takáto situácia však príznačne nič nemení na postoji orgánu v napadnutom rozhodnutí, odkazovacom, čisto formalistickom a bez štipky záujmu o meritum veci.

5. Navrhovaná činnosť by s veľkou pravdepodobnosťou vážne a nevratne poškodila prírodné hodnoty kvalitných až veľmi kvalitných segmentov mokradňových ekosystémov Kapustné záhrady a Sklabinský potok (genofondové lokality č. 66 a 67 v R-USES, resp. aj biokoridor v M-ÚSES - viac Topercer 2005, Hajniková a kol. 2012) s výskytom biotopov európskeho (6430/Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach) i národného významu (Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí, Lk10 Vegetácia vysokých ostríc, Pr2 Prameniská nížin a pahorkatín na nevápencových horninách, Ls7.4 Slatinné jelšové lesy), ako aj významného krajinného prvku Martinská riečna terasa. K poškodeniam by mohlo dôjsť už v etape prípravných prác ich prístupovou stopou, ktorú spracovatelia zámeru aj príslušné orgány a organizácie územného plánovania i štátnej ochrany prírody a životného prostredia vo svojej dokumentácii, stanoviskách a rozhodnutiach vrátane napadnutého dlhodobo ignorujú. Počas realizácie navrhovanej činnosti a neskôr by tieto hodnoty a záujmy mohla ďalej poškodzovať a ničiť ich stavebná stopa (construction footprint), a to vo významne väčšej miere, ako pripúšťa orgán v napadnutom rozhodnutí. Nezohľadňuje, resp. nedostatočne zohľadňuje aj viaceré dávnejšie známe či novšie skutočnosti, ako napr. zistenia daktorých prírodoochranných významných druhov v dotknutom území. Už aj preto treba stanovené podmienky typu 10m nezastavaných „prieluk“ od spracovateľa zámeru, orgánu, ŠOP SR-Správy „NP“ Veľká Fatra či ÚHA Martin brať ako úplne neodborné a nedostatočné na predídenie či zmiernenie nepriaznivých dopadov navrhovanej činnosti na biodiverzitu a ekologickú stabilitu krajiny (pozrite aj moje prijaté pripomienky k ÚPN-SÚ Martin, zmeny a doplnky č. 7 k bodu 17 a novšiu vedeckú štúdiu autoriek Sawatzky & Fahrig 2019, požadujúcu na účinnú ochranu mokradí pred znečisťovaním hnojivami, pesticídmi a p. minimálnu šírku „nárazníkovej zóny“ 150m). Najnázornejšie to preukazuje už zmienený veľmi nepriaznivý stav južného konca genofondovej lokality č. 67 Sklabinský potok pri severnom okraji nového obytného súboru Tomčian so silnými narušeniami cenných brehových porastov navážkami, odstránením krovin, výsadbami nepôvodných drevín a i. (pozrite napr. moje stanovisko z 9. 10.2019, podnet zo 17. 2. 2020 a k nim priložené fotografie). Pri tejto skupine pripomienok a námietok sa orgán v napadnutom rozhodnutí najviac vzdialil od riadneho vysporiadania a spoľahlivého zistenia stavu veci, keďže o. i. predpokladal ignoroval všetky citované relevantné vedecké poznatky okrem jedného nemenej predpokladaného prieskumu (príloha č. 7 zámeru), plateného navrhovateľom a pripraveného tak v systémovom konflikte záujmov (pozrite napr. § 22 ods. 1 zákona o EIA), ktorý sa prejavil zvlášť v jeho návrhovej časti „greenwashingom“ na obvyklý spôsob „aby dobre bolo“.

Odtiaľ potom orgán do výrokovej časti napadnutého rozhodnutia odklonil o. i. také podmienky ako výkopy 2 hlbokých brázd v „ochrannom pásme“ 10 m, čím prekonal aj vysoké méty „greenwashingu“ okolo navrhovanej „Nemocnice budúcnosti“ či „sv. Martina“ či klieho sv. a zalovil už skôr v revíri tých dvoch prírodných postavičiek zo seriálu „A je to“.

6. Podľa platnej územnoplánovacej dokumentácie mesta Martin by navrhovaná činnosť mala mať viac ako 500 stojísk a/lebo podlahovú plochu mimo zastavaného územia väčšiu ako 1000 m², čím by prekračovala prahové hodnoty pre povinné hodnotenie v zákone č. 24/2006 Z. z., príloha č. 8, časť A (9. Infraštruktúra, položka 16). Napriek tomu v zjavnom rozpore s § 18 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. nebola podrobená posudzovaniu vplyvov na životné prostredie. Toto žiadam napraviť, t.j. riadne posúdiť navrhovanú činnosť podľa zákona o EIA a výsledky posúdenia plne zohľadniť o. i. v aktualizácii územnoplánovacej dokumentácie mesta Martin podľa § 30 a 31 stavebného zákona, ktorú žiadam vykonať hneď nato. Žiadam to o to viac, že ani týmito pripomienkami a požiadavkami sa zo strany orgánu v napadnutom rozhodnutí nedostalo náležitého vysporiadania, len obvyklého formalizmu.

7. Stavebné zásahy, výruby drevín, častejšia premávka ťažkých vozidiel a ďalšie vplyvy prípravných i stavebných prác v rámci navrhovanej činnosti (zaplavovanie nižšie ležiacich pozemkov pri dažďoch, ich zanášanie splaveninami a p.) by mohli nad prípustnú mieru zhoršiť životné prostredie, narušiť statiku budov, kvalitu a pohodu bývania miestnych obyvateľov, hlavne na ul. Severná, ako aj znehodnotiť až zničiť ich príľahlé cenné prírodno-krajinné oddychové zóny a dlhodobo tak porušovať ich Ústavou SR zaručené právo na priaznivé životné prostredie. Pripomienky a námietky v tomto i v nasledujúcom bode opäť ostali nevysporiadané, resp. vysporiadané len čiastočne (pozrite aj nižšie).

8. Navrhovaná činnosť a jej nedoriešená, či len ad hoc riešená infraštruktúra - zvlášť sporné dopravné napojenie cez Severnú ul. - by ďalej zhoršili už aj tak zlú dopravnú situáciu v meste. Prispeli by k pokračujúcej živej urbanizácii (najmä) na periférii mesta a obmedzili možnosti riešiť dopravnú situáciu v meste sústavne a komplexne - o. i. prijatím celomestskej parkovacej politiky s určením poplatných a rezidenčných zón, nízkoemisných zón, peších zón, záchytných parkovísk, opatrení na zapojenie MHD a cyklo dopravy do parkovacej politiky a p.

9. O širšej neprijateľnosti navrhovanej činnosti i súvisiacich krokoch príslušných orgánov vrátane napadnutého rozhodnutia svedčí aj ďalšia dôležitá skutočnosť - petícia proti nepriaznivým vplyvom týchto stavieb na prírodu i životné prostredie, ktorú podpísalo najmenej 2020 ľudí na petičných hárkoch a 141 online. Petícia je stále aktuálna a podľa mojej mienky predstavuje ďalší podstatný dôvod na riadne posúdenie navrhovanej činnosti podľa zákona o EIA a na zodpovedajúcu aktualizáciu územnoplánovacej dokumentácie mesta Martin. Už od apríla 2019 je aj pre

orgán prístupná ako v elektronickej, tak aj v papierovej podobe na Mestskom úrade Martin, odkiaľ si ju ako jeden z podkladov rozhodnutia orgán môže a zo zákona aj má zaobstarat' (pozrite § 32 správneho poriadku).

Na záver orgánu opakovane pripomínam tri súvisiace veci:

10. Už prinajmenšom 8 rokov všetky subjekty verejnej správy vrátane orgánu výslovne upozorňujem, že v konaniach vystupujem ako fyzická osoba bez splnomocnenia. zastupovať akúkoľvek súčasť Univerzity Komenského v Bratislave. Fakt, že v podaniach sa identifikujem svojím menom, pracovným zaradením a adresou pracoviska zamestnávateľa podľa žiadneho právneho predpisu neznamená, že v konaní svojho zamestnávateľa aj zastupujem. Viackrát to potvrdil o. i. štatutárny zástupca Botanickkej záhrady UK, takže ak pripomienka orgánu na s. 29 napadnutého rozhodnutia o čomsi hovorí, tak hlavne o jeho argumentačnej úrovni.

11. O jeho argumentačnej úrovni hovorí ešte viac, že (aj) v napadnutom rozhodnutí úplnú väčšinu mnou predložených publikovaných i nepublikovaných výsledkov vedeckých výskumov, fotografií a iných dôkazov nechápe/nechce pochopiť či rovno ignoruje a sám k meritu veci nepredkladá nič viac ako formalistické odkazovanie na stanoviská či rozhodnutia „príslušných“ orgánov a organizácií. Ibaže aj- ba najmä- pre orgán platí o. i. rozsudok Najvyššieho súdu SR č. 6Sžk/14/2019 z 20. 5. 2020 vo veci kasačných sťažností proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/59/2018-326 z 29.11.2018. Z neho jasne vyplýva (zvlášť z bodu 70), že za zákonný a dostatočne zdôvodnený nemožno považovať postup, ktorý sa odvoláva len - či najmä - na závery stanovísk iných dotknutých orgánov bez toho, aby relevantnými argumentami zdôvodnil odbornosť i zákonnosť týchto stanovísk a riadne sa vysporiadal so skutkovými i právnymi argumentami protistrany, ktorá tieto stanoviská spochybňuje či vyvracia. Niežeby som od orgánu očakával niečo iné, no považujem za dôležité (aj) tu a teraz túto veľmi častú argumentačnú chybu namietnuť.

12. Napokon namietam ešte procesne, že v tomto prípade zjavne došlo aj k porušeniu zákonných ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy. Spočíva v tom, že orgán neidentifikoval a následne nepribral do konania všetkých známych účastníkov konania v rozpore s§ 14 ods. 1 v spojení s§ 18 ods. 3 správneho poriadku, resp. že verejná vyhláška nezahŕňala všetkých známych účastníkov tohto konania. Ide konkrétne prinajmenšom o obyvateľov ulice Severná, ktorí by boli preukázateľne dotknutí výstavbou i dopravou súvisiacou s navrhovanou činnosťou, ako aj o ostatných neidentifikovaných vlastníkov susedných stavieb v Meste Martin podľa definície v § 139 ods. 2 písm. d/ stavebného zákona, t.j. vlastníkov stavieb na takých pozemkoch, ktoré síce nemajú spoločnú hranicu s pozemkami, o ktoré v tomto konaní ide, ale ktorých užívanie môže byť navrhovanou činnosťou dotknuté.

Z vyššie uvedených dôvodov žiadam, aby druhostupňový správny orgán napadnuté rozhodnutie zmenil a rozhodol, že navrhovaná činnosť sa bude posudzovať podľa zákona o EIA, príp. aby ho v celom rozsahu zrušil a vec vrátil prvostupňovému orgánu na nové rozhodnutie.“

3/ Irena Škrovinová, Severná 5, 036 01 Martin; René Vlček, Severná 7, 036 01 Martin; Oľga Rohaľová, Severná 9, 036 01 Martin; Ing. Ján Silný, Hurbanova 6, 036 01 Martin; Ing. Martin Slávik, Hurbanova 10, 036 01 Martin; Ing. Lenka Huňorová, Hurbanova 19, 036 01 Martin; Róbert Tomčík, Východná 12, 036 01 Martin (ďalej len „odvolatelia v rade 3/“) podali voči napadnutému rozhodnutiu spoločné písomné odvolanie zo dňa 10.06.2022, ktoré bolo doručené na Okresný úrad Martin dňa 10.06.2022. Odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote a v súlade s § 54 ods. 1 a 2 Správneho poriadku.

Odvolatelia v rade 3/ vo svojom odvolaní zo dňa 10.06.2022 okrem iného uviedli:

„1/ Podľa zákona č. 24/2006 Z. z. Zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení navrhujem toto podanie o umiestnení stavby „IBV Terasa“ zmenený názov na „MARTINSKÉ TERASY“ posudzovať navrhovanú činnosť ako GENERÁLNU zmenu existujúceho stavu. Stavba sa bude realizovať v nezastavanom území avšak v bezprostrednej blízkosti zastavanej oblasti, v bezprostrednej blízkosti existujúcej zástavby bytových domov, zdravotných služieb ako aj výkonu niektorých služieb štátnej správy.

Táto stavba je súčasťou:

- zmeny celého územia podľa platného Územného plánu mesta,
- začiatkom zmeny celého územia,
- ako pokračovanie už existujúcej individuálnej bytovej výstavby (IBV) z roku 1965. Táto stavba podľa Zákona č. 24/2006 Z. z.,

- §3, písmeno a) bude mať vplyv na životné prostredie je akýkoľvek priamy alebo nepriamy vplyv na životné prostredie vrátane vplyvu na zdravie ľudí, flóru, faunu, biodiverzitu, pôdu, klímu, ovzdušie, vodu, krajinu, prírodné lokality, hmotný majetok, kultúrne dedičstvo a vzájomné pôsobenie medzi týmito faktormi.

2/ Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie vydal 14.12.2020, dokument číslo 6196/20201.7/ed, 66491/2020, 66494 „ROZHODNUTIE“, že navrhovaná činnosť „Martinské terasy“, „IBV Terasa“, „12284-Martin-Sever-Zahustenie TS pre IBV“ sa bude posudzovať Podľa Zákona č. 24/2006 Z. z.

Navrhovateľ od roku 2019 svoje podania v súvislosti plánovanou výstavbou podáva v rôznych obmenách, rozdeľuje alebo ukončuje, pričom zámer je stále rovnaký, a to individuálna bytová výstavba.

Štátna autorita, Ministerstvo ŽP, v svojom vyššie uvedenom rozhodnutí preto uviedlo všetky doposiaľ známe názvy plánovanej výstavby a nie ich čísla.

Preto aj pre toto podanie by malo platiť rozhodnutie, že „by sa mala uvedená činnosť posudzovať podľa Zákona č. 24/2006 Z. z.“.

3/ Investor v priebehu rokov 2018-2022 mení počet plánovaných domov a z tohto je vždy rôzny prepočet k zastavanej ploche. Nie je definovaná maximálna zastavaná plocha pre rodinné domy.

V posudzovanej dokumentácii sa uvažuje s priemernou hodnotou zastavanej plochy pre jeden bytový dom 155m². Výpočet zastavanej plochy je preto len odhadovaný. Uvedené platí aj pre ostatné stavby (garáže) a spevnené plochy.

4/Územnoplánovacia dokumentácia tohto územia predpokladá rozvoj celého územia zo severnej aj južnej strany k riešenému celku. To znamená ďalšiu výstavbu a zaťaženie na životné prostredie vrátane vplyvu na zdravie ľudí, kvalitu života, flóru, faunu, biodiverzitu, pôdu, klímu, ovzdušie, vodu, krajinu, prírodné lokality, hmotný majetok a dopravu. Dá sa predpokladať, že ďalší rozvoj susedných území v spojitosti s riešeným územím bude mať viac ako 500 stojísk a zastavanú plochu v nezastavanom území väčšiu ako 1000 m² podlahovej plochy, a preto sa na túto činnosť vzťahuje Zákon č. 24/2006 Z. z., príloha č. 8, položka 16.

5/Strana 3/32 Rozhodnutia OU-MT-OSZP-2022/002271-029-Ha, bod 17 „a/pred začatím výstavby zrealizovať vyznačenie hranice 10 m pásma drevenými kolíkmi a páskou ...“

Šírka pásma a navrhnutý spôsob vyznačenia je formálny a nedostatočný. Žiadame o definovanie väčšej šírky pásma, navrhnuť trvalé označenie, ktoré zabezpečí účinnú ochranu genofondovej lokality.

V prílohe je 8 fotografií aktuálneho stavu po IBV v miestnej časti Tomčany a potoku Jordán, kde bolo ochraňované územie, flóra a fauna trvalo poškodené aj pri stanovení minimálnych ochranných pásiem. IBV Tomčany je v tesnej blízkosti riešenej navrhovanej činnosti. Na fotografiách je vidieť závozy zeminy k potoku, čerpanie vody ponorným čerpadlom z koryta potoka, úhyn rýb, spevňovanie brehov a iné nežiaduce činnosti, ktoré súvisia v povolenou výstavbou.

6/ Strana 6/32 Rozhodnutia OU-MT-OSZP-2022/002271-029-Ha, Vplyv na obyvateľstvo:“...- môže byť doprava (vplyv hluku z dopravy a prašnosti) a pohyb stavebnej technikyTento vplyv je potrebné zmeniť technickými, časovými i organizačnými opatreniami.“

Žiadame zapracovať do projektovej dokumentácie konkrétne riešenia.

7/ Strana 7/32 Rozhodnutia OU-MT-OSZP-2022/002271-029-Ha, Vplyv na obyvateľstvo: „Novou dopravou bude najviac ovplyvnené obytné územie na konci Severnej ulice, kde je v súčasnosti nízka intenzita prepravy“

S uvedeným hodnotením nemožno súhlasiť.

- vid' fotografia v prílohe, zimné obdobie a letné obdobie,
- hodnotený bol jeden deň v týždni aj to od 10:49. Žiadame o hodnotenie:
- počas vrátane rannej dopravnej špičky, ideálne 24 hodinový monitoring,
- hodnotenie aj víkendového režimu,
- hodnotenie v zimnom mesiaci.

8/ Strana 8/32 Rozhodnutia OU-MT-OSZP-2022/002271-029-Ha, Vplyv na obyvateľstvo: „Pri realizácii navrhovanej činnosti.....dopravným hlukom, ktorý sa pred najviac exponovanými oknami bytových domov pohybuje mierne nad prípustnou hodnotou stanovenou pre II kat. územia v referenčnom intervale deň“.

Musíme Vás upozorniť, že aj je prekročenie mierne ale je trvalé. Hladiny hluku pri navrhovanej činnosti sú len predpokladané. Hluk môže výrazne zhoršiť kvalitu života a aj zdravie obyvateľov.

9/ Žiadame „riešiť“ dopravný obslužný systém územia tak, aby bola v čo najmenšej miere ovplyvnená kvalita a pohoda bývania v existujúcej a navrhovanej bytovej zástavbe (najmä hlukom a emisiami z existujúcej a vznikajúcej/ plánovanej dopravy) a tak, aby boli splnené všetky návaznosti, podmienky súvisiace so zdravím a zdravie podporujúcim životným a obytným prostredím“ a teda podľa zákona NR SR č. 355/2007 Z. z., jeho vykonávacích prepisov a ďalšej súvisiacej legislatívy v oblasti verejného zdravotníctva.“

10/ Rozhodnutie OU-MT-OSZP-2022/002271-029-Ha, Kapacitné posúdenie, dopravného napojenia IBV Martinské terasy z decembra 2018, hodnotený bol jed deň, 06.12.2018, štvrtok v čase od 06:00- do 18:00. Kapacitné posúdenie sa dá k dátumu prijatia Rozhodnutia OU-MT-OSZP-2022/002271-029-Ha považovať za neaktuálne. Posudzované územie prešlo zmenami, napríklad vznik bytového domu prestavbou aj so vznikom obchodného priestoru, rozšírenia priestorov stacionára, vybudovaním zubnej ambulancie.

S uvedeným hodnotením dopravnej prognózy nemožno súhlasiť.

- vid' fotografia v prílohe, zimné obdobie a letné obdobie,
- hodnotený bol jeden deň v týždni.

Žiadame o hodnotenie:

- počas vrátane rannej dopravnej špičky, ideálne 24 hodinový monitoring,
- hodnotenie aj víkendového režimu,
- hodnotenie v letnom mesiaci.

Hodnotená obytná zóna je definovaná „obytnou zónou“ a to dopravným značením s obmedzením rýchlosti na 20 km/h.

11/ Strana 10/32 Rozhodnutia OU-MT-OSZP-2022/002271-029-Ha, Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy

Príloha č. 7- Prieskum vybraných druhov fauny a ich biotopov, Peter Barančok, október 2021

Hodnotenie územia -fauny a flóry nie sú bližšie uvedené dátumy sledovaní územia. Je uvedené, že prieskum „sa realizoval v rokoch 2020 a 2021.....počas najvýznamnejšieho obdobia ...“.

Nie je možné určiť, že bolo vykonané sledovanie počas celého vegetačného obdobia, čo znižuje hodnotu prieskumu. Uvedená skutočnosť môže byť zámerom aby investor dostatočne nepreukázal výskyt vzácnych druhov rastlín a živočíchov, ktoré sa v danom území nachádzajú, vid' fotodokumentácia v prílohe.

12/ Máme za to, že Okresný úrad Martin, Odbor starostlivosti o životné prostredie postupoval formálne.

Jeho postup je v rozpore a nie v intenciách rozsudku Najvyššieho súdu SR č. GSŽk/14/2019 z 20.05.2020 vo veci kasačných sťažností proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 245/59/2018-326 z 29. 11. 2018.

Jasne z neho vyplýva, zvlášť z bodu 70, že za zákonný a dostatočne zdôvodnený nemožno považovať postup, ktorý sa odvoláva len - či najmä - na závery stanovísk iných dotknutých (orgánov bez toho, aby relevantnými argumentami zdôvodnil odbornosť i zákonnosť týchto stanovísk a riadne sa vysporiadal so skutkovými i právnymi argumentami protistrany, ktorá tieto stanoviská spochybňuje či vyvracia.

13/ K príprave realizácie východného mestského okruhu - zámer vybudovania VMO je už niekoľko desaťročí len na papieri a v územnom pláne mesta Martin. Jeho realizácia nie je reálna v najbližších rokoch. V súčasnej dobe sa pripravuje len projektová dokumentácia, a preto aj napojenie IBV Martinské terasy nie je reálna a nie je možné ju spájať s odľahčením statickej a dynamickej dopravy uliciach Severná a Hurbanova.

Žiadame riešiť dopravnú infraštruktúru riešeného územia mimo existujúcu zástavbu.

14/ Navrhovateľ Martinské terasy, s.r.o., Zvolenská 11024/30, 036 01 Martin, IČO 51 446 481 v zastúpení spoločnosťou Hplus, a.s., Kollárova 73, 036 01 Martin, IČO 43 905 374 v čase podania predmetnej žiadosti 10.12.2021 nie sú vlastníckmi niektorých riešených pozemkov. V katastrálnom území 872407 Záturčie, obec Martin sa jedná napríklad tieto listy vlastníctva:

LV 3861, prevod vlastníckych práv, vklad 02.12.2021 Zmeny vlastníkov po termíne podania žiadosti:

LV 3868, prevod vlastníckych práv, vklad 19.01.2022

LV 3898, prevod vlastníckych práv, vklad 27.05.2022

LV 3874, prevod vlastníckych práv, vklad 15.05.2022

Nie je zrejmé, že navrhovateľ je splnomocnený zastupovať vlastníkov.

15/ Realitná kancelária „RECOM REALITY, S.R.O.“ ponúka riešené pozemky na svojej internetovej stránke Slniečny stavebný pozemok v exkluzívnej lokalite 674 m2- RECOM REALITY, s.r .o.“

Juraj Lipka, Smetanova 16, 036 08 Martin-Priekopa podal voči napadnutému rozhodnutiu písomné odvolanie zo dňa 03.06.2022, ktoré bolo na Okresný úrad Martin doručené elektronicky bez autorizácie podľa osobitného predpisu o elektronickej podobe výkonu verejnej moci dňa 03.06.2022 a následne bolo do troch pracovných dní v súlade s ustanovením § 19 ods. 1 Správneho poriadku doplnené v listinnej podobe dňa 07.06.2022. Napriek tomu odvolací správny orgán vyhodnotil toto odvolanie ako oneskorené, teda podané po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty, nakoľko z predloženého spisového materiálu je evidentné, že dátum zverejnenia rozhodnutia bol 04.05.2022, z čoho vyplýva, že pätnásty deň zverejnenia rozhodnutia bol 18.05.2022 a tento deň sa v zmysle ustanovenia § 24 ods. 4 druhej vety zákona EIA považuje za deň doručenia rozhodnutia. Posledný deň lehoty na podanie odvolania verejnosťou, ktorá nebola účastníkom zisťovacieho konania, tak pripadol na 02.06.2022. Odvolanie bolo podané e-mailom dňa 03.06.2022, a teda deň po lehote stanovenej príslušnými ustanoveniami zákona EIA.

Prvostupňový správny orgán listom č. OU-MT-OSZP-2022/002271-039-Ha zo dňa 16.06.2022 upovedomil ostatných účastníkov konania o podaných odvolaniach a o možnosti sa k nim vyjadriť.

V stanovenej lehote sa vyjadril účastník konania Ing. Ján Topercer, CSc., Zelená 10616/3, 038 61 Martin – Priekopa, a to listom zo dňa 14.07.2022, v ktorom uviedol, že argumenty v podaných odvolaniach ukazujú zhodu s argumentmi uvedenými v jeho odvolaní a významne tak zväčšujú ich argumentačnú váhu.

V stanovenej lehote sa vyjadril aj účastník konania Róbert Tomčík, Východná 12, 036 01 Martin, a to listom zo dňa 14.07.2022, v ktorom uviedol, že plne súhlasí s podanými odvolaniami ostatných účastníkov konania.

Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov na základe odvolateľmi podaných odvolaní ako príslušný odvolací orgán preskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, ako aj celý spisový materiál v súlade s ustanovením § 59 Správneho poriadku, zhodnotil vykonané dokazovanie, priebeh prvostupňového konania a zistil nasledovný stav:

Na prvostupňový správny orgán - Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie bol dňa 10.12.2021 v zmysle ustanovení zákona EIA doručený zámer navrhovanej činnosti „Martinské terasy“, navrhovateľa MARTINSKÉ TERASY, s.r.o., Zvolenská 11024/30, 036 01 Martin, IČO: 51 446 481, v zastúpení spoločnosťou Hplus, a.s., Kollárova 73, 036 01 Martin, IČO: 43 905 374, vypracovaný podľa prílohy č. 9 zákona EIA.

Predložený zámer navrhovanej činnosti je svojimi parametrami zaradený podľa prílohy č. 8 zákona EIA, kapitoly 9 Infraštruktúra, položka č. 16. Projekty rozvoja obcí vrátane

a) pozemných stavieb alebo iných súborov (komplexov), ak nie sú uvedené v iných položkách tejto prílohy - v zastavanom území od 10 000 m² podlahovej plochy, mimo zastavaného územia od 1 000 m² podlahovej plochy časť B – zisťovacie konanie.

Navrhovaná činnosť uvedená v predloženom zámere podlieha svojimi parametrami zisťovaciemu konaniu, ktoré prvostupňový správny orgán vykonal podľa § 29 zákona EIA. Na zisťovacie konanie sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní a to Správny poriadok, okrem taxatívne stanovených prípadov ustanovených v § 64 zákona EIA. Správne konanie vo veci zistenia, či navrhovaná činnosť „Martinské terasy“ podlieha posudzovaniu podľa zákona EIA začalo predložením zámeru navrhovanej činnosti na Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie dňa 10.12.2021.

Zámer je vypracovaný v jednom variante. Navrhovateľ požiadal Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie podľa § 22 ods. 6 zákona EIA o upustenie od požiadavky variantného riešenia zámeru. Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie rozhodnutím číslo OU-MT-OSZP-2021/004373-005-Ha zo dňa 03.05.2021 tejto žiadosti vyhovel.

Účelom navrhovanej činnosti „Martinské terasy“ je vytvorenie novej obytnej zóny, ktorá je podľa územného plánu mesta Martin súčasťou plánovanej výstavby IBV na východnom okraji mesta. Výstavba IBV plynulo nadväzuje na existujúcu urbanistickú štruktúru územia. Navrhovaná činnosť rieši individuálnu bytovú výstavbu 98 rodinných domov s 1 bytovou jednotkou a napojenie týchto stavieb na verejné technické a dopravné vybavenie územia. Stavba je navrhovaná funkčne v súlade s platným územným plánom mesta Martin a zmenou č. 3 ÚPN – SÚ Martin.

Rodinné domy budú napojené na verejný vodovod, verejnú splaškovú kanalizáciu a elektrickú energiu. Ulice budú mať vybudované verejné osvetlenie a dažďovú kanalizáciu zaústenú do vsakov v území. Stavba je nevýrobného charakteru a jej realizácia prinesie predovšetkým prípravu stavebných parciel na výstavbu rodinných domov s vybudovanými a funkčnými IS, na ktoré sa budú jednotlivé rodinné domy pripájať.

Členenie navrhovanej činnosti na stavebné objekty:

Stavebné objekty – rodinné domy:

- SO R01 – SO R98 Rodinné domy

Stavebné objekty infraštruktúry:

- SO 01 Komunikácie

- SO 02 Rozšírenie vodovodu

- SO 03 Rozšírenie splaškovej kanalizácie

- SO 04 VN

- SO 05 Trafostanica

- SO 06 Verejné osvetlenie

- SO 07 Rozšírenie NN rozvodov

- SO 08 Rozšírenie dažďovej kanalizácie

- SO 09 Telekomunikačný kábel

Základná urbanistická koncepcia riešenia bola okrem požiadavky na zástavbu ovplyvnená tiež terénnymi danosťami vo vzťahu k vymedzeným hraniciam pozemku a najmä naprojektovanou dopravou a technickou infraštruktúrou

územia zástavby, pre ktorú je vydané právoplatné územné rozhodnutie (Rozhodnutie Okresného úradu Žilina č. OU-ZA-OVBP2-2020/045662/Kod zo dňa 02.11.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.11.2020). Pre stavebné objekty SO 01 – VN podzemné vedenie, SO 02 – 11966 Martin – Sever – Rozšírenie NNK pre IBV Terasa – NN podzemné vedenie, PS 01 Trafostanice murované bolo vydané právoplatné územné rozhodnutie (Rozhodnutie mesta Martin č. SÚ-34087/58287/2020 zo dňa 08.06.2020). Základnými kompozičnými prvkami zástavby sú individuálne rodinné domy.

Obytný súbor IBV je určený len pre obytnú funkciu. V nadväznosti na príslušné územie v súlade s koncepciou stanovenou ÚPN-M Martin, umožňuje rozvoj bytovej funkcie

Navrhovaná činnosť je plánovaná v Žilinskom kraji, v okrese Martin, v k. ú. Záturčie, na parc. č. KN-C 1321/1, 1321/2, 525/6, 525/8, 525/9-12, 525/13-19, 525/20-27, 525/28-147.

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie v súlade s § 23 ods. 1 zákona EIA zaslal listom č.: OU-MT-OSZP-2021/015270-006-Ha zo dňa 21.12.2021 upovedomenie o začatí konania a zámer navrhovanej činnosti „Martinské terasy“ dotknutej obci a povoľujúcemu orgánu a listom č.: OU-MT-OSZP-2021/015270-005-Ha zo dňa 21.12.2021 rezortnému orgánu a dotknutým orgánom.

Zároveň zverejnil zámer navrhovanej činnosti na webovom sídle MŽP SR:

<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/martinske-terasy> a tiež na svojom webovom sídle a úradnej tabuli zverejnil informáciu pre verejnosť v súlade s § 24 ods. 1 zákona EIA.

V zákonom stanovenej lehote doručili na Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie svoje písomné stanoviská tieto subjekty:

1. Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, odbor stratégie dopravy listom č. 11413/2022/OSD/02009 zo dňa 10.01.2022, doručeným dňa 10.01.2022 – k predloženému zámeru má nasledovné požiadavky:

1. navrhovanú stavbu je potrebné odsúhlasiť so správcom a vlastníkom ovplyvnenej komunikácie;

2. pri navrhovaných lokalitách v blízkosti pozemných komunikácií je potrebné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov. Umiestnenie lokalít, predovšetkým bývania, v pásme s prekročenou hladinou hluku neodporúčame. V prípade realizácie takýchto lokalít je nevyhnutné navrhnuť opatrenia na maximálnu možnú elimináciu negatívnych účinkov dopravy a zaviazat' investorov na vykonanie protihlukových opatrení. Voči správcovi pozemných komunikácií nebude možné uplatňovať požiadavku na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie známe.

Vyjadrenie OÚ Martin:

Správny orgán berie uvedené stanovisko na vedomie a pripomienky vyplývajúce z neho boli zohľadnené premietnutím do výrokovvej časti tohto rozhodnutia medzi podmienky, ktoré je nevyhnutné rešpektovať pri spracovaní ďalšieho stupňa dokumentácie stavby a v ďalšom procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

2. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Inšpektorát kúpeľov a žriediel, listom č. S11660-2022-İKŽ-2 zo dňa 11.01.2022, doručeným dňa 11.01.2022 – navrhovaná činnosť sa dotýka ochrany záujmov podľa zákona č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečivých kúpeľoch, kúpeľných miestach na prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 538/2005 Z. z.), nakoľko sa navrhuje na území ochranného pásma II. stupňa minerálnych zdrojov v Martine – vyhláška MZ SR č. 341/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov. Na ochranné pásmo II. stupňa sa vzťahujú obmedzenia podľa § 26, § 28 ods. 3 zákona 538/2005 Z. z. a zakázané činnosti podľa prílohy č. 5 časti B. citovanej vyhlášky.

Z hľadiska zabezpečenia ochrany kvalitatívnych a kvantitatívnych parametrov prírodných minerálnych zdrojov v Martine, v zmysle zákona č. 538/2005 Z. z. požadujeme:

- rešpektovať skutočnosť, že v ochrannom pásme II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov je všeobecne zakázané vykonávať všetky činnosti, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť fyzikálne, chemické, mikrobiologické a biologické vlastnosti prírodnej minerálnej vody, jej využiteľné množstvo, zdravotnú bezchybnosť alebo výdatnosť prírodných minerálnych zdrojov;

- rešpektovať zakázané činnosti podľa prílohy č. 5 časti B. podľa vyhlášky MZ SR č. 341/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov;
- Toto stanovisko MZ SR je stanoviskom dotknutého orgánu podľa § 40 ods. 2 písm. d) zákona č. 538/2005 Z. z. a nenahrádza stanoviská ku konkrétnemu konaniu podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

Príslušný dotknutý orgán nepožaduje posudzovanie tohto zámeru podľa zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP.

Vyjadrenie OÚ Martin:

Správny orgán berie uvedené stanovisko na vedomie a pripomienky vyplývajúce z neho boli zohľadnené premietnutím do výrokovvej časti tohto rozhodnutia medzi podmienky, ktoré je nevyhnutné rešpektovať pri spracovaní ďalšieho stupňa dokumentácie stavby a v ďalšom procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

3. Útvár hlavného architekta mesta Martin listom č. ÚHAM/1206/2021 – Gáb/361 zo dňa 10.01.2022, doručeným 14.01.2022 – Podľa platného Územného plánu sídelného útvaru Martin (ÚPN-SÚ Martin) v znení zmien a doplnkov č. 1 – 7 a jeho záväzných častí vyhlásených Všeobecne záväzným nariadením mesta Martin č. 38 v znení zmien a doplnkov č. 1 – 7 sa navrhovaná činnosť nachádza v urbanistickom okrsku 04, v území s funkciou IA6 – navrhovaná individuálna bytová výstavba (IA6.3, IA6.4), pre ktoré platia nasledovné záväzné regulatívy:

- hlavná funkcia obytná, prípustná funkcia občianskej vybavenosti a služieb,
- rešpektovať generel územného rozvoja Martinská terasa,
- územie každej plochy riešiť samostatne v stupni UŠ,
- rešpektovať koridor pre trasu Východného mestského okruhu,
- riešiť školu, materskú školu úmerne veľkosti územia,
- v rámci vymedzenej plochy uvažovať s vytvorením verejných priestorov (námestí) so základnou občianskou vybavenosťou vyplývajúcou z kapacity územia a so zeleňou,
- parkovanie a garážovanie na vlastnom pozemku RD,
- počet nadzemných podlaží 2, pri objektoch so šikmými strechami 1 + obytné podkrovia,
- nepripustiť hlučné, nehygienické prevádzky a prevádzky náročné na dopravu (obsluha, parking),
- rešpektovať zeleň zo západnej strany IBV (ponechať 30 m pás nezastavateľnej zelene od Martinskej riečnej terasy) a z východnej strany od VMO,
- rešpektovať genofondovú lokalitu 66 Kapustné záhrady,
- rešpektovať ochranné pásmo cintorína.

V bezprostrednom kontakte s riešeným územím je plocha SF – plochy zelene s nasledovnými regulatívmi:

- rešpektovať funkciu zelene,
- prípustné oddychové miesta,
- nepripustiť výstavbu v ploche Martinskej riečnej terasy,
- rešpektovať genofondovú lokalitu 66 Kapustné záhrady.

Do riešeného územia zasahuje dopravný koridor pre trasu navrhovaného Východného mestského okruhu (ďalej len „VMO“), ktorý je súčasťou vonkajšieho mestského okruhu a v celej dĺžke, vrátane nadväzujúcich zberných pripojení, je vymedzený ako verejnoprospešná stavba VPD 2.22. Plocha navrhovanej komunikácie VMO a z toho vyplývajúci záber pozemkov sú riešené v PD pre územné rozhodnutie, ktorá bola spracovaná spoločnosťou Alfa 04 v roku 2020. K dnešnému dňu nebolo na stavbu VMO vydané územné rozhodnutie. VMO je riešený tak, aby boli rešpektované všetky funkčné zložky územia, existujúce aj navrhované, vrátane zachovania zelene, zároveň však aby bolo možné zabezpečiť územný rozvoj mesta Martin.

Pre územie bol spracovaný územnoplánovací podklad Generel územného rozvoja Martinská terasa (ďalej len GÚR), spracovateľ AAA-KROPITZ, Žilina 2016, ktorý rieši základnú urbanistickú a dopravnú koncepciu územia, stanovuje podmienky pre riadenie výstavby v jednotlivých zónach územia. Spracovaný GÚR potvrdil opodstatnenosť plôch určených na výstavbu a plôch zelene v území, v ktorých nie je možné uvažovať s výstavbou. V rámci ZaD č. 7 ÚPN- SÚ Martin bol odsúhlasený priemet genofondovej lokality Kapustné záhrady do územnoplánovacej dokumentácie. Projektová dokumentácia na územné rozhodnutie IBV Martinské terasy bola

Útvárom hlavného architekta mesta Martin odsúhlasená listom č. ÚHAM/810/2017 – Men/144 zo dňa 03.10.2017 a listom ÚHAM/552/2019/OI-123 zo dňa 14.10.2019.

ÚPN-SÚ Martin rieši návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability z hľadiska ekologických aspektov a ochrany prírody. V zmysle platného ÚPN-SÚ Martin sú medzi ekostabilizačné prvky zaradené genofondové lokality, ktorých číslovanie je zosúladené s Regionálnym územným systémom ekologickej stability okresu Martin. V rámci predloženého zámeru je komplexne spracovaný prieskum vybraných druhov fauny a ich biotopov zameraný na podrobnú inventarizáciu významných druhov vyskytujúcich sa v sledovanom území, t. j. aj v lokalite Kapustné záhrady.

1. Z uvedeného vyplýva, že navrhovaná výstavba IBV v predmetnom území je v súlade s ÚPN-SÚ Martin a predložený zámer nepožadujeme posudzovať podľa zákona. V rámci procesu požadujeme dopracovať prílohu č. 2, v ktorej bude rešpektovaný dopravný koridor navrhovaného VMO vrátane jeho ochranného pásma v zmysle spracovanej DÚR na stavbu objektu VMO. Dopravný koridor s ochranným pásmom je potrebné vyznačiť v celkovej situácii, z čoho vyplynie vhodnosť umiestnenia objektu RD č. 92. V OP neumiestňovať stavby na bývanie. Upravenú situáciu požadujeme predložiť na odsúhlasenie.

2. Zámer bude mať predpokladaný vplyv na vybrané zložky životného prostredia, preto požadujeme v ďalších stupňoch riešenia rešpektovať navrhované opatrenia na minimalizovanie alebo eliminovanie týchto vplyvov v plnom rozsahu. Medzi navrhovanou IBV a GL Kapustné záhrady je potrebné rešpektovať pufrácnú zónu o minimálnej šírke 10 m a od Martinskej riečnej terasy ponechať v zmysle platného územného plánu pás nezastavateľnej zelene v šírke 30 m.

Vyjadrenie OÚ Martin:

Správny orgán berie uvedené stanovisko na vedomie a pripomienky vyplývajúce z neho boli zohľadnené premietnutím do výrokovkej časti tohto rozhodnutia medzi podmienky, ktoré je nevyhnutné rešpektovať pri spracovaní ďalšieho stupňa dokumentácie stavby a v ďalšom procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov. Význam a vlastnosti očakávaných vplyvov navrhovanej činnosti s prihliadnutím najmä na kumuláciu vplyvu je možné hodnotiť len s vplyvom iných existujúcich alebo schválených činností.

4. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine listom č. PPL 2021/003580 zo dňa 28.12.2021, doručeným dňa 31.12.2021 – z hľadiska primárnej ochrany a podpory zdravia obyvateľstva na úseku verejného zdravotníctva má k predloženému zámeru nasledovné pripomienky:

1. Vzhľadom k výsledkom a záverom akustickej štúdie (súčasť zámeru) je potrebné relevantne preukázať, že jestvujúci hluk z pozemnej dopravy prekračujúci prípustné hodnoty podľa tabuľky č. 1 pre kategóriu územia v zmysle vyhlášky č. 549/2007 Z. z. pre existujúcu obytnú zástavbu zapríčinený postupným narastaním dopravy nie je možné obmedziť dostupnými technickými opatreniami alebo organizačnými opatreniami bez podstatného narušenia dopravného výkonu.

2. Počas výstavby v navrhovanej lokalite rešpektovať dopravné napojenie mimo ul. Severná.

Príslušný orgán verejného zdravotníctva nepožaduje posudzovanie tohto zámeru podľa zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP.

Je však potrebné z pohľadu ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva a zabezpečenia zdravých životných a pracovných podmienok komplexne akceptovať a rešpektovať ustanovenia zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoja verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení a súvisiacich vykonávacích predpisov – platnej legislatívy v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva a to najmä v súvislosti s hlukom z dopravy v navrhovanej lokalite a dotknutom území.

Vyjadrenie OÚ Martin:

Správny orgán berie uvedené stanovisko na vedomie a pripomienky vyplývajúce z neho boli zohľadnené premietnutím do výrokovkej časti tohto rozhodnutia medzi podmienky, ktoré je nevyhnutné rešpektovať pri spracovaní ďalšieho stupňa dokumentácie stavby a v ďalšom procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

5. Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja listom č. OU-ZA-OSZP1/2022/008045-006/Buk zo dňa 25.03.2022, doručeným dňa 25.03.2022 — z hľadiska ochrany prírody a krajiny sa k. ú. Záturčie nachádza v území s prvým stupňom ochrany (všeobecná ochrana) podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Z hľadiska R – ÚSES okresu Martin navrhovaná lokalita zámeru sa nachádza v dotyku s genofondovou lokalitou:

- Kapustné záhrady (č. 66) – zvyšky slatinných spoločenstiev a menší jelšový lesík.

Zistené boli tiež sporadické výskyty viacerých chránených druhov živočíchov viazané na okolité genofondové lokality, ale tiež na biotopy nachádzajúce sa na ornej pôde. Druhy a ich výskyt boli potvrdené ŠOP SR, Správou NP Veľká Fatra, boli poskytnuté aj spracovateľovi prílohy č. 7 navrhovanej činnosti.

Okresný úrad Žilina nahliadol do „Martinské terasy“ zámer činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP a po komunikácii so ŠOP SR, Správou NP Veľká Fatra konštatoval pripomienky v stanovisku č. OU-ZA-OSZP1-2022/004045-004/Buk zo dňa 22.02.2022 podľa § 9 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Zástupcovia spracovateľa zámeru deklarovali pripravenosť riešiť predmetné pripomienky a na stretnutí sa dohodlo, že pri ďalšej projektovej a realizačnej fáze daného zámeru je potrebné uskutočniť nasledovné opatrenia:

- opatrenia na zabránenie negatívneho ovplyvnenia GL Kapustné záhrady:

a) pred začatím výstavby zrealizovať vyznačenie hranice 10 m pásma drevenými kolíkmi a natiiahnutím zákazovou páskou (napr. červeno-biela páska s textom zákaz vstupu, ktorá plní výstražnú funkciu pre vyznačenie ochranného pásma pri stavebných a výkopových prácach a vyznačenie pracovných priestorov), na zamedzenie splavenín počas výstavby vonkajším okrajom ochranného pásma 10 m zrealizovať 2 hlboké brázdy v smere vrstevníc,

b) navrhnutý 10 m pás (prechodová zóna) medzi GL Kapustné záhrady a územím výstavby sa zabezpečí: odčlenením 10 m širokej ochrannej parcely a táto sa prevedie na nového vlastníka, kde sa do kúpno-predajnej zmluvy zapracuje povinnosť vlastníka ošetrovať zónu, termín – do začatia výstavby prvého rodinného domu v kontakte s 10 m ochrannou zónou,

c) v oplotení parciel v dotyku s GL Kapustné záhrady sa nebudú realizovať zadné brány a bráničky;

- ak sa pri realizácii zámeru v lokalite vyskytne chránený živočích, neodkladne sa o tom oboznámi Správa NP Veľká Fatra, transfery živočíchov sa budú koordinovať so Správou NP Veľká Fatra;

- po obvodě celej lokality budú mať ploty minimálne 300 mm vysoké podprahové dosky, príp. betónový sokel;

- vzhľadom k ochrane vodného režimu, ktorý je kľúčový pre zachovanie spoločenstiev GL Kapustné záhrady, je v prípade požiadavky na realizáciu studní resp. vrtov podzemnej vody bezpodmienečne potrebné vypracovať hydrogeologický posudok, ktorý určí problematiku hydrogeologického režimu hodnotenej lokality a či je možné tieto prvky budovať za podmienky, aby odber podzemnej vody nenarušil súčasný hydrologický režim GL Kapustné záhrady;

- všetky stavebné práce na prípravu územia pre výstavbu vrátane vybudovania technickej a dopravnej infraštruktúry je potrebné realizovať za prítomnosti environmentálneho dozoru, ktorý bude zodpovedať za dodržiavanie všetkých stanovených podmienok.

Okresný úrad Žilina na základe podmienky zapracovania vyššie uvedených opatrení k navrhovanej činnosti do ďalších stupňov projektovej dokumentácie a realizačnej fázy zámeru „Martinské terasy“ nepožaduje ďalšie posudzovanie podľa zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP.

Vyjadrenie OÚ Martin:

Správny orgán berie uvedené stanovisko na vedomie a pripomienky vyplývajúce z neho boli zohľadnené premietnutím do výrokovvej časti tohto rozhodnutia medzi podmienky, ktoré je nevyhnutné rešpektovať pri spracovaní ďalšieho stupňa dokumentácie stavby a v ďalšom procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

6. Okresný úrad Martin, pozemkový a lesný odbor listom č. OU-MT-PLO1/2021/015672-MEC zo dňa 22.12.2021, doručeným dňa 23.12.2021 – uvedený zámer rieši vybudovanie novej obytnej zóny, parkovacích miest a komunikácií v k. ú. Záturčie na pozemkoch KN-C parc. č. 1321/1, 1321/2, 525/6, 525/8, 525/9 – 12, 525/13 – 19, 525/20 – 27, 525/28 – 147. Na dotknuté parcely OÚ Martin, PLO vydal dňa 15.10.2021 rozhodnutie o trvalom odňatí poľnohospodárskej pôdy č. OU-MT-PLO1-2021/012587-MEC. Na lokalitu, v ktorej bude realizovaná stavba, má mesto spracovaný „Územný plán sídelného útvaru Martin“ – lokalita č. 41 IBV, pre ktorý udelil súhlas Okresný úrad Martin, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva dňa 02.09.1999 pod č. OPPLH-C-99/01052-Š. Mesto Martin pre stavbu vydalo rozhodnutie o umiestnení stavby dňa 07.07.2020 pod č. SÚ-34226/34719/2020-UR, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.11.2020.

Z hľadiska daného územia k navrhovanej činnosti nemáme pripomienky a nepožadujeme navrhovanú činnosť posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP.

Vyjadrenie OÚ Martin:

Správny orgán berie uvedené stanovisko na vedomie a vyhodnocuje ho ako stanovisko bez pripomienok, z ktorého nevyplynuli žiadne bližšie podmienky, ktoré by bolo nevyhnutné uviesť vo výrokovej časti tohto rozhodnutia pre ich rešpektovanie pri spracovaní ďalšieho stupňa dokumentácie stavby a v ďalšom procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

7. Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy odpadového hospodárstva listom č. OU-MT-OSZP-2022/003095-002-K1 zo dňa 14.01.2022, doručený dňa 14.01.2022 – nepožaduje, aby predložený zámer navrhovanej činnosti bol posudzovaný podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Vyjadrenie OÚ Martin:

Správny orgán berie uvedené stanovisko na vedomie a vyhodnocuje ho ako stanovisko bez pripomienok, z ktorého nevyplynuli žiadne bližšie podmienky, ktoré by bolo nevyhnutné uviesť vo výrokovej časti tohto rozhodnutia pre ich rešpektovanie pri spracovaní ďalšieho stupňa dokumentácie stavby a v ďalšom procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

8. Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej vodnej správy listom č. OU-MT-OSZP-2022/2117-Rj zo dňa 11.01.2022, doručeným dňa 11.01.2022 – nepožaduje ďalej posudzovať predložený zámer navrhovanej činnosti za nasledovných podmienok:

- nakoľko riešená lokalita sa nachádza v II. stupni ochranného pásma prírodných minerálnych zdrojov v Martine (FATRA), je nutné rešpektovať vyhlášku MZ SR č. 341/2010 Z. z. v platnom znení a z nej vyplývajúce obmedzenia, taktiež rešpektovať stanovisko Ministerstva zdravotníctva SR, IKAŽ, Bratislava, ako dotknutého orgánu;
- rešpektovať závery z hydrogeologického posudku vypracovaného oprávnenou osobou, v ktorom bude zhodnotené v zmysle § 38 vodného zákona, či vody z povrchového odtoku zo striech objektov, spevnených plôch a komunikácií je možné v príslušnej oblasti odvieť do podzemných vôd (vsaku) a za akých podmienok, v HGP sa tiež zaoberať dažďovými vodami z komunikácie 1 a navrhnúť také opatrenia, aby dažďové vody z odvodnenia komunikácie 1 nespôsobovali zatápanie nižšie položeného sídliska, t. j. kapacitne posúdiť jestvujúci rigol, kde sú v súčasnosti odvedené dažďové vody z jestvujúcej komunikácie k cintorínu, ktorá sa má rozširovať a v prípade potreby navrhnúť opatrenia;
- žiadame prednostne odvádzať vody z povrchového odtoku v dotknutom území, pokiaľ to umožnia hydrogeologické pomery, do vsaku a v prípade potreby ich prečistiť na čistiaciach zariadeniach, za rešpektovania podmienok zo súhlasného stanoviska správcu povodia SVP, š. p. Piešťany k navrhnutému riešeniu;
- riešená lokalita bude zásobovaná pitnou vodou z verejného vodovodu a splaškové odpadové vody z uvedenej lokality budú odvedené verejnou kanalizáciou na ČOV vo Vrútkach;
- v riešenom území rešpektovať ochranné pásma vodárenských zdrojov;
- zabezpečiť všestrannú ochranu povrchových a podzemných vôd a vytvoriť podmienky pre trvalo udržateľné využívanie vodných zdrojov;
- zabezpečiť skladovanie odpadov tak, aby nedochádzalo k ohrozeniu povrchových a podzemných vôd;
- doložiť súhlasné stanovisko vlastníka a správcu verejného vodovodu a verejnej kanalizácie (Turčianska vodárenská spoločnosť, a.s., Martin) k napojeniu sa na ich sieť.

Vyjadrenie OÚ Martin:

Správny orgán berie uvedené stanovisko na vedomie a pripomienky vyplývajúce z neho boli zohľadnené premietnutím do výrokovej časti tohto rozhodnutia medzi podmienky, ktoré je nevyhnutné rešpektovať pri spracovaní ďalšieho stupňa dokumentácie stavby a v ďalšom procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

V stanovenej lehote neboli doručené žiadne ďalšie stanoviská dotknutých orgánov. Tieto sa v zmysle § 23 ods. 4 zákona EIA považujú za súhlasné stanoviská.

Verejnosť prejavila záujem na navrhovanej činnosti v zmysle § 24 ods. 3 zákona EIA a písomné vyjadrenie k zámeru podľa § 23 ods. 4 zákona EIA doručilo v zákonom stanovenej lehote:

1. Združenie domových samospráv (ďalej len „ZDS“) listom zo dňa 03.01.2022, doručeným prostredníctvom elektronickej podateľne dňa 03.01.2022

Podľa § 2 zákona EIA je účelom a zmyslom zákona najmä:

ods. b) zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovaného strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie,

ods. c) objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom,

ods. d) určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia,

ods. e) získať odborný podklad na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

Žiadame, aby vydané rozhodnutie opísalo a zrozumiteľne vysvetlilo priame a nepriame vplyvy na životné prostredie, objasnilo a porovnávalo jednotlivé varianty a určilo environmentálne opatrenia a právne záväzným spôsobom ich ukotvilo pre nasledujúce povoľovacie procesy. Zaujímá nás najmä hľadisko ochrany a obnovy biodiverzity, budovania zelenej infraštruktúry ako súčasti zámeru a širšieho územia, z hľadiska ochrany vôd a z hľadiska realizácie Programu odpadového hospodárstva SR. Týmto súčasne prejavujeme záujem na predmetnej činnosti v zmysle § 24 ods. 2 zákona EIA.

Namietame upustenie od variantného riešenia, ktoré má byť výnimočné; avšak stalo sa bežnou praxou, ktorej cieľom je liberovať navrhovateľa od environmentálnej zodpovednosti v zmysle § 27 ods. 1 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. Stavbu je možné plánovať v inom dispozičnom riešení, či s prijatím lepších a viacerých zmierňujúcich opatrení. Úrad neuviedol dôvody, na základe ktorých dospel k názoru, že je upustenie od variantnosti výnimočným a v danom prípade nezbytným riešením; zdôvodnenie využitia mimoriadneho inštitútu odpustenia variantného riešenia však úplne chýba. Rozhodnutie o upustení od variantného riešenia je preto arbitrálne a svojvoľné, ktorého jediným účelom je umožniť navrhovateľovi vyhnúť sa environmentálnej zodpovednosti a ďalším právnym povinnostiam v tomto smere. Úrad porušil ustanovenia poslednej časti § 3 ods. 1 Správneho poriadku ako aj poslednej vety § 47 ods. 3 Správneho poriadku; porušil účel ale aj znenie § 22 ods. 6 zákona EIA. Preto je úrad povinný uplatniť si požiadavku variantného riešenia na základe uplatneného stanoviska dotknutej verejnosti v zmysle § 22 ods. 6 zákona EIA. Na podporu týchto tvrdení odkazujeme na rozsudok Krajského súdu Bratislava sp.zn. 1S/295/2017 (https://www.slovlex.sk/vseobecne-sudy-sr/-/ecli/ECLI-SK-KSBA-2018-1017202045_5). Z uvedeného rozsudku vyberáme:

(62) Zo znenia ust. § 22 ods. 3 zákona o posudzovaní nesporne vyplýva, aké základné náležitosti musí zámer obsahovať, okrem iného najmenej dva odlišné realizačné varianty navrhovanej činnosti. Pod variantným riešením navrhovanej činnosti sa rozumie také riešenie, ktorým sa zabezpečí rovnaké splnenie stanoveného cieľa s použitím rôznych technických, technologických alebo lokalizačných riešení, prípadne návrhom rôznych ochranných opatrení a pod. ...

(64) Zákonodarca pamätal aj na situácie, kedy z dôvodov demonštratívne uvedených v Zákone o posudzovaní (ust. § 22 ods. 6) nie je možné vypracovať variantné riešenie a v takých prípadoch má navrhovateľ právo požiadať o upustenie od požiadavky variantnosti riešenia v zmysle § 22 ods. 6 zákona o posudzovaní. Treba však podotknúť, že zákon takejto požiadavke vyhovie len vo výnimočných prípadoch (§ 22 ods. 6, veta prvá), čo je taktiež dôkazom toho, že variantné riešenia musia spĺňať prísne kritériá.

Zámer sa variantnosti nevenoval vôbec a nie je zrejmé, či okresný úrad upustil od variantného riešenia a ak áno, tak aké kritériá úrad uplatnil a aké výnimočné okolnosti uznal ako dôvodné pre upustenie od variantného riešenia.

Z hľadiska budúcich vplyvov nás zaujíma, akým spôsobom bude navrhovateľ reagovať na klimatickú krízu a jej prejavy; zaujíma nás jeho plán zelenej transformácie svojej činnosti a znižovanie uhlíkovej stopy a využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Zaujímá nás, akým spôsobom bude reagovať na uvedené ekologické a environmentálne krízy a výzvy a to zodpovedaním nasledovných otvorených otázok:

1) Európska komisia pripravuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“ (<https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/>), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (<https://euobserver.com/climate/152419>).

2) Energetická efektívnosť budov je komplexná téma, ktorá má na jednej strane zabezpečiť znižovanie uhlíkovej stopy budov a na strane druhej pomôcť vlastníkom a prevádzkovateľom budov znižovať náklady na ich prevádzku. Približne tri štvrtiny budov v Európe nie sú energeticky efektívne. Budovy v EÚ spotrebujú asi 40 percent energie a vyprodukujú 36 percent emisií skleníkových plynov. Zvýšenie ich energetickej efektívnosti by prinieslo úspory, aj pomohlo zabrzdiť klimatické zmeny. V roku 2030 by mali všetky novopostavené budovy produkovať nulové emisie; pričom do tejto kategórie spadajú aj rekonštrukcie budov. Pri rekonštrukciách je dôraz na kvalitu a hĺbkové systémové rekonštrukcie. Obnova budov je jedným z pilierov slovenského Plánu obnovy a odolnosti, ktorý má zabezpečiť zotavenie slovenskej ekonomiky z pandémie COVID-19 a zároveň ho nasmerovať

k uhlíkovej neutralite. Preukázanie splnenia tejto požiadavky je teda vo verejnom záujme ako aj v záujme zabezpečenia konkurencieschopnosti Slovenska a jeho hospodárstva prostredníctvom znižovania prevádzkových nákladov spojených s budovami.

Viac informácií ako aj informácie o pripravovanej energetickej smernici: <https://euractiv.sk/section/klima/news/nova-smernica-urci-povinne-energeticke-standardy-aj-pre-existujuce-budovy/>. V dôsledku požiadavky na udržateľnosť klimatickej infraštruktúry je pri financovaní z európskych zdrojov potrebné už dnes preukázať splnenie budúcich požiadaviek, aj keď dnes ešte nie je legislatívne podchytené.

3) Glasgowská konferencia a odborný panel konštatoval, že dynamika klimatickej krízy sa od Parížskej konferencie ešte zhoršila (zrejme hystériou navyšovania zaťaženia životného prostredia, kým to ešte nie je zakázané). Preto je nevyhnutné okamžite prijať účinné opatrenia na zabezpečenie dosiahnutia cieľov COP26 (<https://e.dennikn.sk/2608713/je-cas-na-nudzovy-rezim-co-sa-stalo-na-klimatickej-konferencii-v-glasgowe-a-co-to-znamenava-pre-slovensko/>); žiadame uviesť a vyhodnotiť účinnosť prijatých opatrení na dosiahnutie týchto cieľov.

Na Slovensku to znamená, že Slovenská klíma sa zmení ešte viac ako doteraz, nadobudne značne stredomorský charakter podobný dnešnému Chorvátsku (<https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/599783-klimatolog-fasko-v-ide-o-pravdu-slovensko-bude-mat-pocasiu-ako-vnutrozemie-chorvatska-a-bulharska/>). Aké adaptačné a mitigačné klimatické opatrenia zámer implementuje?

1) Negatívny vplyv na pôdy je výrazné zastavanie úrodnej poľnohospodárskej pôdy, čo je objektívne veľkým environmentálnym problémom, ktorý začína pútať pozornosť odbornej aj laickej verejnosti (<https://euractiv.sk/section/ekonomika-a-euro/news/vedci-montovne-budujeme-na-najurodnejsej-pode/>).

Kým vplyvom ľudskej činnosti rastie podiel nekvalitných pôd, na úrodných pôdach sa na Slovensku budujú logistické parky a priemyselné závody, informuje Slovenská akadémia vied. Budovanie logistických parkov, priemyselných závodov, novej dopravnej infraštruktúry či obydľí má za následok kontinuálny pokles výmery poľnohospodárskej pôdy na Slovensku. Z celkového počtu 74 priemyselných parkov na Slovensku je až 63 percent typu „greenfield“, teda postavených na zelených lúkach. Krajinní ekológovia zo SAV pri príležitosti Svetového dňa pôdy (5. decembra) uvádzajú aj ďalšie príklady negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú úrodnú pôdu na Slovensku.

Kým nové nehnuteľnosti rastú na zelených lúkach, staré nevyužívané objekty zostávajú opustené a vytvárajú takzvaný brownfield, nedostatočne využívanú, zanedbanú nehnuteľnosť, ktorá zhoršuje estetickú hodnotu krajiny. V mestách sa tvoria tepelné ostrovy, zhoršuje sa odtok vody a zvyšuje sa výskyt povodní. Človek však negatívne ovplyvňuje aj kvalitatívne vlastnosti pôdy. Vplyvom neuváženej ľudskej činnosti v poľnohospodárskej krajine dochádza k významnej akcelerácii eróznou-akumulačných procesov. V roku 2019 na Slovensku aktuálna vodná erózia ohrozila 275 454 hektárov poľnohospodárskej pôdy, čo predstavuje 14,28 percenta z výmery poľnohospodárskej pôdy Slovenska. Veternou eróziou je ohrozených 6,2 percenta poľnohospodárskej pôdy Slovenska.

V poslednom období pre nevhodné obhospodarovanie pôdy narastá aj podiel pôd ohrozených zhutnením. Dôvodom je využívanie ťažkých mechanizmov na vlhkých pôdach, nedostatočné organické hnojenie, využitie nevhodného sortimentu hnojív, prípadne nedodržiavanie biologicky vyvážených osevných postupov. Údaje za roky 2018 až 2019 poukazujú, že dochádza aj k nárastu zastúpenia poľnohospodárskych pôd s kyslou a slabo kyslou pôdnou reakciou. Žiadame navrhovateľa, aby sa vyjadril aj k tomuto aspektu; najmä prečo nemôže svoj zámer realizovať inde, kde k náporu na zmenšovaniu pôd nedôjde (brownfieldy, iné rozvojové plochy); súčasne žiadame, aby sa vyjadril, ako on prispieva k ochrane poľnohospodárskej pôdy.

2) Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov je základným legislatívnym nástrojom odpadového hospodárstva. Podľa hierarchie odpadového hospodárstva je zneškodňovanie odpadu až na poslednom mieste v prioritách nakladania s odpadom. Reálne je to však na Slovensku najčastejšie používaný spôsob nakladania s odpadom. Príčinou tohto stavu je prevažne lineárny ekonomický model súčasnej spoločnosti. Ťažíme prírodné zdroje, odnášame ich na opačný koniec sveta, kde sa z nich vyrábajú výrobky. Tie sú distribuované do ďalších kútov sveta, kde ich spotrebitelia kúpia, použijú a vyhodí. Tak vzniká odpad a suroviny vo forme produktov končia na skládkach, v spaľovniach či pohodené vo voľnej prírode. Žiadame v projekte riešiť výrazný odklon od zneškodňovania odpadu skládkovaním v súčasnosti (lineárna ekonomika) a posunutie odpadového hospodárstva smerom k modelu založenom na cirkulárnej ekonomike – pomocou účinného zhodnocovania materiálov v odpade. Takto sa výrazne minimalizuje odpad a náklady na vstupné materiály i energiu, potrebné pre výrobu nových výrobkov. Navrhovaná činnosť prispieva k plneniu cieľov v oblasti triedenia a recyklácie komunálnych odpadov, ktoré ako členská krajina EÚ musíme splniť: do roku 2035 budeme triediť a recyklovať 65 % komunálnych odpadov, v roku 2035 bude skládkovaných iba 10 % komunálnych odpadov. Ako inšpiratívny v tomto smere považujeme projekt (<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/centrum->

energetického-biologického-zhodnotenia-odpadu-martin), ktorý má ambíciu uvedenú problematiku riešiť, z ktorého sme čerpali informácie aj my a ktoré je dobrým odrazovým mostíkom do ďalšej diskusie a rozvíjania danej témy. Na určenie prípustnosti zámeru v krajine (§ 11 a § 12 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb.) ako aj ako odborný základ prípadných navrhovaných environmentálnych opatrení (§ 17 ods. 1 zákona o životnom prostredí) na uvedené požadujeme environmentálne hodnotenie dopadov stavieb na krajinu a obyvateľa (napr. formou hodnotenia a certifikácie GreenPass <https://www.environmentalnehodnotenie.sk/>, <https://greenpass.io/>). Na základe výsledkov krajinného hodnotenia žiadame, aby sám navrhovateľ určil primerané environmentálne opatrenia.

Pri rozhodovaní je potrebné uplatňovať tzv. eurokonformný výklad a uplatňovanie zákona:

I. Odmietame deformovaný výklad a uplatňovanie Európskeho práva ako aj zákona EIA, ktoré sú nezlučiteľné so základnými Európskymi hodnotami a základnými zásadami Európskeho správneho práva, nesledujú účel a cieľ zákona EIA podľa § 2 a ktoré sú v rozpore s tzv. eurokonformným výkladom zákona popierajúcim Aarhuský dohovor. V tomto smere sme zaznamenali snahu úradov uplatňovať procesy EIA len ako povinné vyjadrovanie v rámci podkladového rozhodnutia pre následné povoloňacie konanie. Všimli sme si, že v rámci tejto deformácie úrady neobhajujú verejné záujmy životného prostredia, zelenej transformácie a práv verejnosti ale záujmy investorov. V tejto súvislosti je potrebné spomenúť aj diskreditačnú antikampaň ministra hospodárstva, ktorý podľa vlastných slov s európskou legislatívou nesúhlasí, preto sa snažil kriminalizovať ZDS a tak podľa nás poskytnúť zámienku pre šikanózný výkon verejnej správy úradmi a súčasne poskytnúť zámienku pre porušovanie práva v tejto oblasti. Uvedené je prejavom uplatňovania nesprávneho predpokladu, že ekonomický a hospodársky záujem navrhovateľa má prednosť pred ekologickými záujmami; resp. ekologické záujmy sa musia prispôbiť ekonomickému záujmu ako aj, že činnosť žalobcu ako ekologického spolku sa musí prispôbiť a podriaďovať alebo aspoň „nebyť prekážkou“ ekonomických záujmov vedľajšieho účastníka konania. Takýto spôsob uvažovania je v rozpore so zásadou opatrnosti, ktorá v Európskom práve kladie hierarchiu záujmov presne naopak – ekologické záujmy majú prednosť pred ekonomickými a hospodárskymi resp. ekonomické a hospodárske záujmy sa musia prispôbiť ekologickým. Práve neaplikovanie tejto základnej právnej zásady vyplývajúcej z tzv. Lisabonských zmlúv je právnym základom a podstatou systematickej nesprávnej a nezákonnosti rozhodovania úradov na Slovensku. Zásada opatrnosti vyplýva z čl. 4 ods. 2 písm. k, čl. 11, čl. 168 ods. 1 a čl.169 ods.1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a prostredníctvom čl.7 ods. 2 Ústavy sa stala súčasťou ústavných hodnôt a princípov, ktoré je potrebné na Slovensku aplikovať a z ktorých je potrebné vychádzať aj v zmysle čl. 152 ods. 4 Ústavy. Aplikácia preferencie ekologických záujmov je teda súčasťou ústavne súladného výkladu a aplikácie práva a úrad z nej musí vychádzať a aplikovať naprieč celým konaním a v každom momente konania a rozhodovania. Prípadné opomenutie tejto zásady spôsobí následné kaskádovité námietky a výhrady k nesprávnej a nezákonnej uplatňovanej transponovanej európskej právnej predpisov, t.j. k námietkam pre nesprávne uplatňovanie ustanovení zákona EIA.

II. Nesprávne vnímanie Európskeho práva, ktoré preferuje ekologické záujmy pred ekonomickými, vedie aj k nesprávnejmu vnímaniu ZDS ako ekologického spolku, ktorý má záujem na zámeroch posudzovaných procesom EIA. Jedným zo základných cieľov ZDS je presadenie eurokonformného prístupu nielen úradníkov, ale aj podnikateľov práve v tom, že ekologické záujmy sú prvoradé a týmto sa majú prispôbiť aj podnikateľské aktivity a konkrétne aj tento zámer. Odráža sa to na požiadavke prispôbiť zámer prirodzenej biodiverzite či požiadavkám na zelené zmierňujúce opatrenia. Odráža sa to aj v záujme o preukázanie, že každý zámer na Slovensku svojou trochou prispieva k riešeniu klimateckej krízy a to v duchu Európskych dokumentov ako je Fit for 55, Zelená transformácia hospodárstva a podobne. V neposlednej rade je to v záujme o zlepšenie daného projektu cez ekológiu a ekologické opatrenia a tak jednak zlepšiť stav životného prostredia, ale súčasne takýmto spôsobom prispievať k zelenej transformácii hospodárstva na Slovensku.

III. Žiadame úrad, aby v súlade s čl. 3 ods. 2 až ods. 4 Aarhuského dohovoru zabezpečil, aby

- úradníci a orgány podporovali a usmerňovali verejnosť pri požadovaní prístupu k informáciám, uľahčovali jej účasť na rozhodovacom procese a pri požadovaní prístupu k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia a to aj v tomto konkrétnom konaní
- sa podporilo vzdelávanie v záležitostiach životného prostredia a povedomie verejnosti predovšetkým o tom, ako možno získať prístup k informáciám, zúčastňovať sa na rozhodovacom procese a získať prístup k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia
- sa podporili združenia, organizácie alebo skupiny podporujúce ochranu životného prostredia (v tomto prípade ZDS v rámci tohto konania)
- sa zabezpečilo, že vnútroštátny právny systém je uplatňovaný v súlade s týmto záväzkom, t.j. aby úrad aplikoval tzv. eurokonformný výklad zákona.

V rozhodnutí žiadame uviesť, akým spôsobom úrad túto svoju povinnosť zabezpečil, t.j. akým spôsobom aplikoval eurokonformný výklad zákona, ako podporil ZDS v rámci konania a ako ZDS uľahčil jeho činnosť pri naplňaní cieľov vyplývajúcich z Aarhuského dohovoru a pri obhajobe verejných záujmov životného prostredia.

Pripomienky a odborné podklady doručené k zámeru (vrátane našich) žiadame vyhodnotiť podľa § 20a zákona EIA a to nielen v zmysle vecného posúdenia, ale aj v zmysle právneho posúdenia veci a na základe tohto vyhodnotenia rozhodnúť vo veci samej. Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR sa rozhodnutia úradov musia realizovať v rámci zákonných kompetencií a zmocnení; podľa § 3 ods. 1 Správneho poriadku sú úrady povinné rešpektovať a presadzovať záujmy štátu a spoločnosti. Environmentálne záujmy sú definované aj v osobitných hmotnoprávných predpisoch chrániacich životné prostredie a jeho zložky, ktorých zoznam je na stránke MŽP SR na adrese <https://www.minzp.sk/legislativa/>. Žiadame teda doručené pripomienky vyhodnotiť vecne aj právne v zmysle týchto právnych predpisov a toto vyhodnotenie uviesť v rozhodnutí. Z vyhodnotenia pripomienok súčasne vyplynie, ktoré podmienky je potrebné uložiť podľa § 29 ods. 13 resp. § 37 ods. 4 zákona EIA. Žiadame vyššie uvedené informácie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestich hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • hodnota; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť merateľný ukazovateľ, ktorý bude následne monitorovaný aj z hľadiska poprojektovej analýzy.

Za účelom zabezpečenia efektivity konania odporúčame úradu aj navrhovateľovi aktívne konzultovať projekt s verejnosťou a v nasledujúcich povoľovacích konaniach kontaktovať verejnosť ešte pred podaním žiadosti na úrad napr. v zmysle § 36 ods. 5 resp. § 64 ods. 1 Stavebného zákona. Prípadnú konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu: <https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk>. ZDS na vykonaní konzultácie trvá.

• Toto vyjadrenie a spôsob, ako ho úrad zohľadnil žiadame, uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku vyjadríme. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle § 25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme nezasielať. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa § 19 ods. 1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk.

Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS <https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in>, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

Vyjadrenie OÚ Martin:

K námietke upustenia od variantnosti riešenia: Tunajší správny orgán upustil od požiadavky variantného riešenia rozhodnutím č. OU-MT-OSZP-2021/004373-005 zo dňa 03.05.2021. Odôvodnenie upustenia od variantného riešenia:

1. Plánovaná činnosť je v súlade s Územným plánom mesta Martin v znení zmien a doplnkov.
 2. Zástavba je riešená v úzkej väzbe na existujúce a plánované plochy individuálnej bytovej výstavby.
 3. Navrhovateľ nedisponuje inou lokalitou pre umiestnenie navrhovanej činnosti.
 4. Navrhovateľ má vydané platné územné rozhodnutie pre rozšírenie verejnej dopravnej a technickej infraštruktúry v danom území.
 5. Navrhovaná činnosť nie je technologická činnosť, pri ktorej by bolo možné posúdiť rôzne technologické postupy.
- K bodu 1, 2 a 3: Súčasťou každého právneho predpisu sú zoznamy preberaných právnych záväzných aktov EÚ. Celý proces je vykonávaný v súlade so zákonom o posudzovaní vplyvov na ŽP. Zisťovacie konanie bolo realizované v súlade s kritériami ustanovenými v prílohe č. 10 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP, ktorá je transpozíciou prílohy č. III. Smernice 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie. Na elimináciu a zmiernenie vplyvu na životné prostredie sú vo výroku rozhodnutia stanovené podmienky, za ktorých je možné navrhovanú činnosť realizovať.

K pripomienke – negatívny vplyv na pôdy – tunajšiemu úradu bolo doručené stanovisko Okresného úradu Martin, pozemkového a lesného odboru, v ktorom dotknutý orgán skonštatoval: „Na dotknuté parcely OÚ Martin, PLO vydal dňa 15.10.2021 rozhodnutie o trvalom odňatí poľnohospodárskej pôdy č. OU-MT-PLO1-2021/012587-MEC. Na lokalitu, v ktorej bude realizovaná stavba, má mesto spracovaný „Územný plán sídelného útvaru Martin“ – lokalita č. 41 IBV, pre ktorý udelil súhlas Okresný úrad Martin, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva dňa 02.09.1999 pod č. OPPLH-C-99/01052-Š.“

K pripomienke cirkulárnej ekonomiky: pripomienku akceptujeme a zároveň podotýkame, že navrhovateľ je viazaný postupovať v zmysle právnych predpisov platných na úseku odpadového hospodárstva a platného VZN mesta Martin. K zámeru navrhovanej činnosti bolo doručené stanovisko dotknutého orgánu štátnej správy na úseku odpadového hospodárstva.

K určeniu prípustnosti zámeru – zámer obsahuje opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, ktoré boli premietnuté do výroku rozhodnutia.

K námietkam tzv. eurokomformného výkladu, uplatňovania zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a uplatňovaniu Aarhuského dohovoru – príslušný orgán vedie konania v súlade s príslušnými platnými právnymi

predpismi. Zisťovacie konanie bolo realizované v súlade s kritériami ustanovenými v prílohe č. 10 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP, ktorá je transpozíciou prílohy č. III. Smernice 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie. Rozhodnutie obsahuje opis navrhovanej činnosti, zrozumiteľne vysvetľuje priame a nepriame vplyvy na životné prostredie, určuje environmentálne opatrenia, ktoré sú právne záväzným spôsobom ustanovené pre nasledovné konania – povoľujúce procesy. Pripomienky a odborné podklady doručené k zámeru od odborných organizácií aj od verejnosti správny orgán vyhodnotil podľa § 20a zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP.

2. Róbert Tomčík, Oľga Rohaľová, Ing. Lenka Huňorová, René Vlček, Irena Škrovinová, Ing. Miloš Tonhauser, Ing. Martin Slávik, Ing. Ján Silný, Jozef Tinaj listom zo dňa 10.01.2022, doručeným dňa 11.01.2022:

Podľa § 61 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) a § 24 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z.Z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie podávame vyjadrenie k developerskému projektu I.B.V. Martinské terasy. Nesúhlasíme s developerským projektom I.B.V. Martinské terasy.

Odôvodnenie:

Plánovaná výstavba rodinných domov I.B.V. Martinské terasy znehodnotí veľmi peknú prírodnú scenériu Martinských terás, znehodnotí významnú a veľmi peknú oddychovú zónu. Znehodnotí, až zničí unikátnu prírodu, najmä genofondové lokality Kapustné záhrady a Sklabinský potok, ktoré na dolnom Turci nemajú obdobu. Výstavba znehodnotí okolie Záturčianskeho cintorína. Znehodnotí bývanie občanom na Severnej a Hurbanovej ulici, kde už teraz je dopravná situácia neúnosná. Genofondová lokalita Kapustné záhrady a Sklabinský potok sú zaradené do Zelených miest a ciest Martina a Vrútok (Ján Topercer ml.) a sú biotopmi európskeho významu. Sklabinský potok je prioritným biotopom európskeho významu. Sú to posledné ešte nenarušené zvyšky pôvodnej prírody, ktoré na dolnom Turci nemajú obdobu, s tisíckami vzácných chránených a ohrozených druhov rastlín a živočíchov. V týchto lokalitách sa vyskytujú početné biokoridory a biocentrá. Obidve tieto lokality sú zátopovými územiami s vysokou hladinou podzemnej vody. Genofondová lokalita Kapustné záhrady je biotop európskeho významu. Rastú tu významné chránené druhy rastlín, konkrétne: Ostrica metlinatá, Ostrica žltá, Berla vzpriamená, Vstavač májový, Päťprstnica hustokvetá, Barička močiarna, Mečík strechovitý, Krítnik hľuznatý. Nachádzajú sa tu viaceré významné chránené druhy živočíchov, motýľov, hmyzu, konkrétne: Druhy európskeho významu: Ropucha zelená, Kunka žltobruchá, Vidlochvost ovocný, Ohniváček veľký, motýle rodu maculinea, Modráčik krvavcový, Modráčik bahňákový, ktorý je druhom kriticky ohrozeným, Drevár fialový - najväčšia európska včela, Jašterica obyčajná. Druhy národného významu: Ropucha bradavičnatá, Skokan hnedý, Užovka obojková, Vretenica severná, Slepúch lámavý, Čmeľ zemný, Lasica hranostaj, Zajac poľný. Sú tu významné druhy vtákov - konkrétne: Vlha hájová, Žlna sivá, Prepelica poľná, Jarabica poľná. Druhy vtákov ako je Jarabica poľná veľmi rýchlo miznú z našej prírody a Jarabica poľná je na Slovensku a v Európe na pokraji vyhynutia. Veľmi vzácne druhy motýľov, ako sú Ohniváček veľký, Vidlochvost ovocný, motýle rodu maculinea, ako je Modráčik krvavcový a Modráčik bahňákový a Drevár fialový - najväčšia európska včela sú druhmi európskeho významu a na ich ochranu sa vyhlasujú európsky chránené územia známe ako NATURA 2000.

Na genofondovej lokalite Kapustné záhrady je niekoľko biotopov európskeho významu. Sú to tieto biotopy: Br6 Brehové porasty deväťsilov (6430), lužné lesy nížinné, vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach (6430), nížinné a podhorské kosné lúky (6510), jaseňovo jelšové podhorské lužné lesy (91 E*).

Z biotopov národného významu sú to tieto biotopy: vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch vôd LK 10, vegetácia vysokých ostríc, Pr2 prameniská nížin a pahorkatín na nevápencových horninách. Genofondová lokalita Sklabinský potok je prioritný biotop európskeho významu, lužné lesy nížinné so zachovalým brehovým porastom. Sú tu chránené živočíchy európskeho významu. Sú to tieto druhy: Kunka žltobruchá, Rosnička zelená, Ropucha zelená, Jašterica obyčajná, Drevár fialový. Žijú tu aj živočíchy národného významu. Sú to tieto druhy: Ropucha bradavičnatá, Skokan hnedý, Vretenica severná, Užovka obojková, Slepúch lámavý, Lasica hranostaj, Jarabica poľná, Prepelica poľná, Rak riečny, Korýtko maliarske.

Na poliach Martinských terás žijú tieto vzácne a chránené druhy živočíchov: Prepelica poľná, Jarabica poľná, Chrapkáč poľný. Po poliach Martinských terás sa bežne pohybujú chránené obojživelníky: Ropucha bradavičnatá, Ropucha zelená- druh európskeho významu, Skokan hnedý, z ďalších chránených živočíchov je tu napríklad Zajac poľný, Bocian biely, Vretenica severná. Všetky tieto živočíchy sú zdokumentované na fotografiách a videách.

Doprava na Martinské terasy je trasovaná podľa projektovej dokumentácie cez Severnú ulicu a ťažké stavebné stroje majú chodiť cez Tehelnú ulicu.

Nesúhlasíme s týmto riešením dopravy, lebo doprava na Severnej ulici je už teraz neúnosná. Bytové domy majú problémy so statikou budov. Dochádza k prasklinám na stenách domov. Dopravná štúdia zo Severnej ulice je nesprávne vyhodnotená a robila sa v čase pandémie a lockdownov, kedy bol menší pohyb áut. Ak úrady povolia výstavbu I.B.V. Martinské terasy, hrozí totálny kolaps dopravy na Severnej, ale aj na Hurbanovej ulici. Doprava

ťažkých stavebných mechanizmov cez Tehelnú ulicu je nereálna, lebo by prechádzala rovno cez významnú lokalitu rozmnožovania zákonom chránených živočíchov a to Ropucha zelená - druh európskeho významu, Kunka žltobruchá - druh európskeho významu, Skokan hnedý - druh európskeho významu, Užovka obojková - druh národného významu. Pripomínáme, že Kunka žltobruchá a Ropucha zelená sú také vzácne, že sa na ich ochranu vyhlasujú európske chránené územia známe ako NATURA 2000.

Pri výstavbe I.B.V. Martinské terasy sa bude rozširovať dnes existujúci chodník od Severnej ulice k Záturčianskemu cintorínu, čo si vyžiada ďalšie výrubu stromov a krovín, taktiež tam budú budované inžinierske siete. Toto konanie bude mať za následok odvodnenie a zničenie sukcesne zmenenej slatiny - biotopu národného významu Pr2, prameniská nížin a pahorkatín na nevápencových horninách. Hrozí aj odvodnenie slatinných ekosystémov genofondovej lokality Kapustných záhrad.

Výstavbou a rozširovaním cesty k I.B.V. Martinské terasy dôjde k porušeniu ochranného pásma Záturčianskeho cintorína a pravdepodobne dôjde aj k ukrojeniu časti cintorína v severovýchodnej časti. Toto konanie by bolo neprijateľné a protizákonné.

Záver. Nesúhlasíme s výstavbou developerského projektu I.B.V. Martinské terasy, nakoľko sa tu nachádzajú kvalitné úrodné orné pôdy, je to významná oddychová zóna, nachádzajú sa tu veľmi cenné biotopy európskeho a národného významu, biokoridory a biocentrá. Na poliach Martinských terás bežne žijú chránené živočchy, niektoré európskeho a niektoré národného významu. Je to posledná lokalita v Turci, kde ešte žije Jarabica poľná, ktorej hrozí u nás aj v Európe totálne vyhynutie. Výstavbou I.B.V. Martinské terasy hrozí odvodnenie mokrad'ových a slatinných ekosystémov genofondovej lokality Kapustné záhrady takým spôsobom, že sa podzemná voda bude vo veľkom vycucávať navrtanými studňami na polievanie vysychajúcich anglických trávnikov, záhrad a do bazénov. Územie bude značne odvodnené a odkanalizované, bude tu veľa nepriepustných povrchov (chodníky, cesty, parkovacie miesta). Spodné vody sa nebudú môcť dopĺňať, v suchých rokoch môžu byť spodné vody úplne vyčerpané, čo bude mať za následok vyschnutie mokrad'ových ekosystémov. Vzhľadom na globálne otepľovanie sa predpokladá väčší výpar a menej zrážok, dlhodobé suchá. Počas výstavby je možná aj kontaminácia ropnými látkami a v zime posypovou soľou. Výstavba má zasahovať aj do úvaliny Sklabinského potoka, ktorá je zátopovým územím s vysokou hladinou podzemnej vody.

Ďalšou veľkou hrozbou najmä pre mokrad'ové ekosystémy je, že pri 10 m odstupoch budú ľudia sypať odpad do mokradí. Toto sa v súčasnosti deje na celom Slovensku a orgány ochrany prírody si s týmto nevedia dať rady. Ako príklad uvádzam I.B. V. pri Tomčanoch, kde si novousadlíci urobili zo Sklabinského potoka smetisko najmä stavebného odpadu, vyrúbali brehové porasty a vysadili nepôvodné tuje. Aby toho nebolo málo, tak zmenili koryto Sklabinského potoka - prioritného biotopu tým, že prekopali meander potoka a tento napriamili. Všade okolo potoka sa nachádzajú tisíce invázy rastlín, ktoré nikto nerieši. Pripomínáme, že ochranné pásmo od Sklabinského potoka je tu 20 m. Dôrazne sa ohradujeme proti 10 m odstupom od biotopov, lebo to vždy v krátkom čase vedie k zničeniu biotopu a z biotopov sa stáva smetisko, ktoré následne nikto nerieši, prípadne niet vinníka. Za bezpečný odstup od biotopu považujeme 150 m a viac.

Vzhľadom na výskyt veľmi vzácnych chránených až kriticky ohrozených druhov živočíchov európskeho významu, motýľov, výskyt obojživelníkov, dôrazne žiadame nepovoliť výstavbu I.B.V. Martinské terasy. Žiadame, aby bola oblasť Kapustných záhrad a Sklabinského potoka vyhlásená za európsky chránené územie známe ako sústava NATURA 2000.

Vyjadrenie OÚ Martin:

Súčasť zámeru tvorí príloha č. 7 „Prieskum vybraných druhov fauny a ich biotopov“, ktorý vypracoval zhotoviteľ RNDr. Peter Barančok, CSc. – BIO-ECO. Predkladaná štúdia prieskumu vybraných druhov fauny a ich biotopov zahŕňa výsledky prieskumov realizovaných v rokoch 2018 v širšom okolí sledovaného územia v rámci predchádzajúcich prieskumov a výsledky terénnych prieskumov realizovaných v období rokov 2020 a 2021 v rámci hodnotenej činnosti. Sumárna štúdia bola spracovaná na základe výsledkov terénnych prieskumov realizovaných v uvedených obdobiach a na základe dostupných literárnych údajov, ktoré sa podarilo zozbierať počas rokov 2018 až 2021. Konečná verzia tejto štúdie bola zhotoviteľom vypracovaná 29.10.2021 v Bratislave.

Priamo do sledovaného územia nezasahuje žiadne maloplošné alebo veľkoplošné chránené územie národnej siete chránených území a ani územie Natura 2000 (územia európskeho významu alebo chránené vtáacie územie). Na území sa nenachádza žiadna Ramsarská lokalita, no vyčlenené tu boli mokrade lokálneho významu, ktoré v dokumentácii RÚSES okresu Martin (HAJNIKOVÁ A KOL., 2012) boli definované ako genofondové lokality.

V bezprostrednom dotyku dotknutého územia sú lokalizované GL 66 Kapustné záhrady a GL 67 Sklabinský potok (Jordán) medzi Tomčanmi a Košútami. Na ne potom východným smerom nadväzujú GL 68 Sútok Bôrovského potoka a Sklabinského potoka (Jordánu), GL 69 Bôrovský potok, GL 70 Piesočné, GL 71 Bôrová a južným smerom GL 65 Silava. V zmysle dokumentácie RÚSES okresu Martin žiadna z týchto genofondových lokalít nie je súčasťou

žiadneho prvku RÚSES – biocentra alebo biokoridora – a priamo dotknuté územie a jeho bezprostredné okolie tiež nespadá do žiadneho prvku RÚSES.

Štúdia uvádza náčrt základných vplyvov navrhovanej činnosti výstavby a využívania (prevádzky) novej obytnej zóny na vybrané zložky prírodného prostredia – faunu a jej biotopy. Návrh opatrení je premietnutý do výroku rozhodnutia ako opatrenia, ktoré eliminujú resp. zmierňujú vplyv na životné prostredie.

K predmetnému zámeru vydal Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja záväzné stanovisko, v ktorom určil podmienky, za ktorých je možné zámer navrhovateľa uskutočniť.

3. Ing. Ján Topercer, CSc. e-mailom zo dňa 10.01.2022, následne doplneným v listinnej podobe dňa 13.01.2022:

V zmysle § 23 ods. 3 a 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „zákon č. 24/2006 Z. z.“) dávam stanovisko k zámeru navrhovanej činnosti „Martinské terasy“ navrhovateľa MARTINSKÉ TERASY, spol. s r. o., Zvolenská 11024/30, Martin, zverejnenému na Enviroportáli (<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/martinske-terasy>) dňa 21. 12. 2021.

Podľa dostupných vedeckých poznatkov a iných faktov aj predložená verzia navrhovanej činnosti môže byť v rozpore prinajmenšom s § 2 ods. 1 a 4, § 7a, 39 a 39a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), § 18 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z., § 3, 4, 5, 6, 7b a 8 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej „zákon o OPaK“), § 20 ods. 5 a 6 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami (ďalej „zákon o OpP“) a § 12 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy (ďalej „zákon o OVPP“). Preto k nej zaujímam zamietavé stanovisko a odôvodňujem ho prinajmenšom týmito skutočnosťami:

1. Stavby by v juhovýchodnej časti - konkrétne východnými časťami parciel KN-C 525/2 (KN-E 536) a KN-C 525/8 - zasahovali do úvaliny ekosystému Sklabinského potoka a jeho inundačného územia (pozrite napr. <http://www.martin.sk/povodne-v-martine-2010/qs-1739>). Tým by okrem vystavenia ľudí a ich majetku významnému riziku záplav či podmáčania a porušovania zásad preventívnej ochrany pred povodňami (o. i. vyššie uvedených ustanovení zákona o OpP) mohlo pri realizácii stavieb dôjsť buď k neúspechu pri dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody v úvaline Sklabinského potoka i v priľahlej ľavobrežnej terase, a/alebo k neúspechu pri dosahovaní dobrého ekologického stavu útvaru povrchovej vody Sklabinský potok, k neúspechu pri predchádzaní zhoršeniu jeho stavu alebo priamo k zhoršeniu jeho stavu z veľmi dobrého na horší v zmysle § 16 a 16a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách (ďalej „vodný zákon“). Zo zámeru i z ostatných relevantných podkladov je pritom zrejmé, že navrhovateľ pred podaním návrhu na začatie konania o povolení navrhovanej činnosti v rozpore s § 16 ods. 10 a § 16a ods. 1 vodného zákona nepožiadala orgán štátnej vodnej správy o vydanie rozhodnutia, či ide o navrhovanú činnosť podľa § 16 ods. 6 písm. b/ vodného zákona, že orgán štátnej vodnej správy žiadne také rozhodnutie nevydal, ani v tejto veci nekonal podľa § 16a ods. 3 a nasl. vodného zákona, čím v rozpore s § 16a ods. 9 a 19 vodného zákona o. i. zabránil účasti verejnosti na týchto konaniach. Preto namietam aj porušenie ustanovení § 16 a 16a vodného zákona v doterajších konaniach a stanoviskách vrátane predloženého zámeru. Námietať je o to naliehavejšia, že k významnému zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody Sklabinský potok z veľmi dobrého na priemerný až zlý už preukázateľne došlo vplyvom výstavby pri južnom konci genofondovej lokality č. 67 Sklabinský potok zo severného okraja nového obytného súboru v mestskej časti Martin-Tomčany (pozrite moje stanovisko z 9. 10. 2019 a k nemu priložené fotografie).

2. Odvodňovanie stavebných pozemkov, vrtý pre záhradné studne, bazény a podobné činnosti by zas mohli miestne zhoršiť stav útvaru podzemnej vody SK2002100P Medzizrnové podzemné vody Turčianskej kotliny oblasti povodia Váh. Už aj tak narušený režim hladín podzemných vôd v úvaline Sklabinského potoka i v sedimentoch terasy by mohli ešte viac - a nevratne - poškodiť, brániť ich prirodzenému dopĺňaniu a kumulatívne tak prispievať k ďalšiemu neudržateľnému úbytku zásob vody a vysušovaniu krajiny.

3. Významný prírastok nových nepriepustných (asfalt, betón, strešné krytiny, dlažby) a inak hydricky i klimaticky aktívnych povrchov stavieb by silno obmedzil vsakovanie zrážkových vôd, ešte viac rozkolísal ich povrchový odtok, celkovo zhoršil miestnu vodnú bilanciu i bilanciu žiarenia (najmä albedo) a kumulatívne tak prispel k zosilneniu už aj tak dosť silného efektu mestského tepelného ostrova. To by znamenalo ďalšie zhoršenie miestnej klímy a pravý opak zmierňujúcich i adaptačných opatrení, ku ktorým zaväzuje aktualizovaná stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy (MŽP SR 2017) i ďalšie klimatické politiky SR a EÚ.

4. Stavby by zabrali a znehodnotili najmenej 8 ha pôdy typu luvizem pseudoglejová až modálna (Sály & Šurina 2002), zaradenej medzi najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy v k. ú. Martin podľa § 12 ods. 1 písm. a/ zákona o OVPP a prílohy č. 2 nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy.

5. Stavby by s veľkou pravdepodobnosťou vážne a nevratne poškodili prírodné hodnoty kvalitných až veľmi kvalitných segmentov mokradových ekosystémov Kapustné záhrady a Sklabinský potok (genofondové lokality

č. 66 a 67 v R-ÚSES, resp. aj biokoridor v M-ÚSES - viac Topercer 2005, Hájnikova a kol. 2012) s výskytom biotopov európskeho (6430/Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach) i národného významu (Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí, Lk10 Vegetácia vysokých ostríc, Pr2 Prameniská nížina a pahorkatín na nevápencových horninách, Ls7.4 Slatinné jelšové lesy), ako aj významného krajinného prvku Martinská riečna terasa. K poškodeniam by mohlo dôjsť už v etape prípravných prác ich prístupovou stopou (site access footprint - pozrite napr. Topercer 2013 <https://blog.sme.sk/topercer/nezaradene/d1-iednotka-deqeneracie>), ktorú spracovatelia zámeru aj príslušné orgány a organizácie územného plánovania i štátnej ochrany prírody vo svojej dokumentácii a stanoviskách dlhodobo ignorujú. Počas realizácie stavieb a neskôr by tieto hodnoty a záujmy mohla ďalej poškodzovať a ničiť ich stavebná stopa (construction footprint), a to vo významne väčšej miere, ako pripúšťajú príslušné orgány (pozrite napr. Topercer 2005, 2018 <https://blog.sme.sk/topercer/nezaradene/mala-hora>, 2021 <https://blog.sme.sk/topercer/nezaradene/prekrstena-nemocnica>, Topercer & Bernátová 2013). Nezhľadňujú, resp. nedostatočne zohľadňujú aj viaceré dávnejšie známe či novšie skutočnosti, ako napr. zistenia daktorých prírodoochranných významných druhov v dotknutom území (z bezstavovcov o. i. *Sympetrum pedemontanum* DD, druhy národného významu *Carabus cancellatus*, *Bombus lapidarius*, *B. pascuorum*, *B. pratorum*, *B. terrestris* a *Xylocopa violacea*, *Lycaena dispar* VU, *Maculineaalcon* EN, *M. teleius* EN, zo stavovcov o. i. *Bombina variegata* LR:cd, *Bufo bufo* LR:cd, *B. viridis* LR:cd, *Hyla arborea* LR:nt, *Anguis fragilis* LR:nt, *Natrix natrix* LR:lc, *Vipera berus* VU, *Perdix perdix* EN, *Coturnix coturnix* LR:nt, *Crex crex* LR:cd, *Crocíura suaveolens* LR:lc, *Micromys minutus* LR:lc, *Neomys anomalus* LR:nt a *N. fodiens* LR:nt). Už aj preto treba stanovené podmienky typu 10 m nezastavaných „prieluk“ od spracovateľa zámeru, ale i OÚ-OSŽP Martin, ŠOP SR - Správy „NP“ Veľká Fatra či ÚHA Martin brať ako úplne neodborné a nedostatočné na predídenie či zmiernenie nepriaznivých dopadov stavieb na biodiverzitu a ekologickú stabilitu krajiny (pozrite aj moje prijaté pripomienky k ÚPN-SÚ Martin, zmeny a doplnky č. 7 k bodu 17 a novšiu štúdiu autoriek Sawatzky & Fahrig 2019 <https://esaionline.wiley.com/doi/10.1002/ecs2.2661>, požadujúcu minimálnu šírku „nárazníkovej zóny“ 150 m). Najnázornejšie to preukazuje už zmienený veľmi nepriaznivý stav južného konca genofondovej lokality č. 67 Sklabinský potok pri severnom okraji nového obytného súboru Tomčian so silnými narušeniami cenných brehových porastov (navážky, odstránenie krovín, výsadby nepôvodných drevín) a i.

6. Podľa platnej územnoplánovacej dokumentácie mesta Martin by stavby mali mať viac ako 500 stojísk a/alebo podlahovú plochu mimo zastavaného územia väčšiu ako 1 000 m², čím by prekračovali prahové hodnoty pre povinné hodnotenie v zákone č. 24/2006 Z. z., príloha č. 8, časť A (9. Infraštruktúra, položka 16). Napriek tomu v zjavnom rozpore s § 18 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. neboli podrobené posudzovaniu vplyvov na životné prostredie. Toto žiadam napraviť, t. j. riadne posúdiť navrhované činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z. a výsledky posúdenia plne zohľadniť o. i. v aktualizácii územnoplánovacej dokumentácie mesta Martin podľa § 30 a 31 stavebného zákona, ktorú žiadam vykonať hneď nato.

7. Stavebné zásahy, výrubu drevín, častejšia premávka ťažkých vozidiel a ďalšie vplyvy prípravných i stavebných prác (zaplavovanie nižšie ležiacich pozemkov pri dažďoch, ich zanášanie splaveninami a p.) by mohli nad prípustnú mieru zhoršiť životné prostredie, narušiť statiku budov, kvalitu a pohodu bývania miestnych obyvateľov, hlavne na ul. Severná, ako aj znehodnotiť až zničiť ich priľahlé cenné prírodno-krajinné oddychové zóny a dlhodobo tak porušovať ich Ústavou SR zaručené právo na priaznivé životné prostredie.

8. Stavby a ich nedoriešená, či len ad hoc riešená infraštruktúra -zvlášť sporné dopravné napojenie cez Severnú ul. - by ďalej zhoršili už aj tak zlú dopravnú situáciu v meste. Prispeli by k pokračujúcej živej urbanizácii (najmä) na periférii mesta a obmedzili možnosti riešiť dopravnú situáciu v meste sústavne a komplexne - o. i. prijatím celomestskej parkovacej politiky s určením spoplatnených a rezidenčných zón, nízkoemisných zón, peších zón, záchytných parkovísk, opatrení na zapojenie MHD a cyklo dopravy do parkovacej politiky a p.

9. O širšej neprijateľnosti navrhovanej činnosti i súvisiacich krokoch príslušných orgánov svedčí aj ďalšia dôležitá skutočnosť - petícia proti nepriaznivým vplyvom týchto stavieb na prírodu i životné prostredie, ktorú podpísalo najmenej 2020 ľudí na petičných hárkoch a 139 online tu

<https://www.peticie.com/peticia-proti-vystavbe-obytnego-suboru-martinske-terasy-a-vychodneho-martinskeho-okruhu>. Petícia je stále aktuálna a podľa mojej mienky predstavuje ďalší podstatný dôvod na riadne posúdenie navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z. a na zodpovedajúcu aktualizáciu územnoplánovacej dokumentácie mesta Martin.

Všetky vyššie uvedené námietky, pripomienky a požiadavky považujte, prosím, za zásadné. Preto žiadam, aby sa stali súčasťou určeného rozsahu hodnotenia a ďalších krokov posudzovania navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

Vyjadrenie OÚ Martin:

Tunajší správny orgán pána Ing. Jána Topercera, CSc. v predchádzajúcich konaniach upozornil, že zastupovať Univerzitu Komenského, Botanickú záhradu môže len na základe splnomocnenia. Tunajší úrad považuje v uvedenom prípade Ing. Jána Topercera, CSc. za fyzickú osobu podľa § 24 ods. 5 písm. c) zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP.

K bodu 1: Požiadavka na posúdenie stavby v zmysle vodného zákona považujeme za požiadavku nad rámec právnych predpisov. Na predmetnú stavbu boli vydané právoplatné územné rozhodnutia, ktoré sú uvedené v úvode odôvodnenia, zároveň zo stanoviska dotknutého orgánu štátnej vodnej správy takáto požiadavka nevyplynula.

K bodu 2: Navrhovaná činnosť sa dotýka aj ochrany záujmov podľa zákona č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečivých kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 538/2005 Z. z.), nakoľko sa navrhuje na území ochranného pásma II. stupňa minerálnych zdrojov v Martine. Požiadavky uvedené v stanoviskách dotknutých orgánov (MZ SR, IKŽ a OÚ Martin, OSŽP, orgánu ŠVS) a zároveň aj súvisia so vznesenou pripomienkou, sú premietnuté vo výroku rozhodnutia medzi podmienky, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie.

K bodu 3: Navrhovaná činnosť je riešená funkčne v súlade s platným Územným plánom sídelného útvaru Martin (ÚPN-SÚ Martin) v znení zmien a doplnkov č. 1 – 7 a jeho záväzných častí vyhlásených Všeobecne záväzným nariadením mesta Martin č. 38 v znení zmien a doplnkov č. 1 – 7, navrhovaná činnosť sa nachádza v urbanistickom okrsku 04, v území s funkciou IA6 – navrhovaná individuálna bytová výstavba (IA6.3, IA6.4), pre ktoré platia regulatívy. Uvedený záväzný dokument premieta platné právne predpisy, vrátane relevantných strategických dokumentov, ktoré boli prijaté na vyšších úrovniach. Okrem iných opatrení sa na znižovanie dopadov klimatickej zmeny a vzniku lokálnych tepelných ostrovov využívajú postupy zvýšeného albeda (t. j. odrazivosti slnečného žiarenia) použitím vhodných stavebných materiálov alebo ich svetlých farieb či náterov, zároveň pri projektovaní v ďalších stupňoch PD je možné zvážiť vyššie využitie zelene.

K bodu 4: Pripomienka bezpredmetná - na dotknuté parcely OÚ Martin, PLO vydal dňa 15.10.2021 rozhodnutie o trvalom odňatí poľnohospodárskej pôdy č. OU-MT-PLO1-2021/012587-MEC.

K bodu 5: K problematike sa správny orgán vyjadril v predchádzajúcej stati k pripomienkam, ktoré vzniesli pán Tomčík a ďalší účastníci konania.

K bodu 6: Zákon o posudzovaní vplyvov na ŽP v súvislosti s použitými pojmami „zastavané územie" alebo „mimo zastavaného územia" neodkazuje na žiadny konkrétny právny predpis. Vychádzajúc z príslušnej platnej legislatívy /§ 2 písm. i) zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 139a, ods. 8 zákona č. 50/1976 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v platnom znení, § 12 ods. 6 písm. g) vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii, § 13 ods. 4 písm. c) stavebného zákona, § 27 ods. 3 stavebného zákona/ ak existuje rozpor medzi údajmi v katastri nehnuteľností a platným územným plánom, pre posúdenie navrhovaných činností, ktorých prahové hodnoty sú viazané na príslušnosť pozemku k zastavanému územiu obce, resp. mimo zastavané územie obce, je potrebné vychádzať z údajov uvedených v schválenom územnom pláne obce (zóny). Súlad s ÚPD viď bod 3 tohto vyjadrenia.

K bodu 7, 8: Príslušný úrad vplyvy na životné prostredie popísal v samostatnej stati „Predpokladané vplyvy na životné prostredie“.

K bodu č. 9 Príslušný orgán nedisponuje žiadnou petíciou vo vzťahu k predmetnému zámeru. V konaní vychádza z podkladov získaných k predmetnému zámeru.

Dňa 02.02.2022 bolo na prvostupňový správny orgán doručené vyjadrenie navrhovateľa k stanoviskám dotknutých orgánov a k pripomienkam dotknutej verejnosti.

Prvostupňový správny orgán v súlade s § 33 ods. 2 Správneho poriadku listom č.: OU-MT-OSZP-2022/002271-027-Ha zo dňa 29.03.2022 oboznámil účastníkov konania s tým, že ako účastníci konania majú právo sa oboznámiť s podkladmi na vydanie rozhodnutia a následne sa k nim, ako aj k spôsobu ich zistenia, vyjadriť pred vydaním rozhodnutia, prípadne navrhnúť ich doplnenie v lehote 5 pracovných dní od jeho doručenia.

Dňa 04.05.2022 bolo vydané odvolaniami odvolateľov napadnuté rozhodnutie Okresného úradu Martin, číslo: OU-MT-OSZP-2022/002271-029-Ha, ktorým prvostupňový správny orgán rozhodol podľa § 29 ods. 2 zákona EIA v súlade s § 29 ods. 11 zákona EIA a príslušných ustanovení Správneho poriadku, na základe zámeru navrhovanej činnosti „Martinské terasy“, ktorý predložil navrhovateľ MARTINSKÉ TERASY, s.r.o., Zvolenská 11024/30, 036 01 Martin, IČO: 51 446 481, v zastúpení spoločnosťou Hplus, a.s., Kollárova 73, 036 01 Martin, IČO: 43 905 374,

po vykonaní zisťovacieho konania o posudzovaní navrhovanej činnosti, že navrhovaná činnosť „Martinské terasy“, navrhovateľa MARTINSKÉ TERASY, s.r.o., Zvolenská 11024/30, 036 01 Martin, IČO: 51 446 481, predmetom ktorej je vytvorenie novej obytnej zóny, ktorá je podľa územného plánu mesta Martin súčasťou plánovanej výstavby IBV na východnom okraji mesta, ktorá bude umiestnená na parc. č. KN-C 1321/1, 1321/2, 525/6, 525/8, 525/9-12, 525/13-19, 525/20-27, 525/28-147 v k. ú. Záturčie, okres Martin, Žilinský kraj, sa nebude posudzovať podľa zákona EIA.

Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, ako príslušný odvolací správny orgán, preskúmal odvolaniami napadnuté rozhodnutie, predložený spisový materiál vrátane podaných odvolaní a vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti vo vzťahu k jednotlivým bodom podaných odvolaní uvádza nasledovné:

K odvolaniu odvolateľa v rade 1/:

Odvolateľ vo svojom odvolaní namieta, že neboli prijaté dostatočné opatrenia na elimináciu alebo zmiernenie vplyvov na genofondovú lokalitu Kapustné záhrady, ktoré budú mať podľa jeho názoru za následok poškodenie až zničenie tejto lokality. Namieta tak proti podmienkam na elimináciu a zmiernenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie stanoveným pod č. 16 až 19 pričom tieto spochybňuje na podklade subjektívneho presvedčenia o ich nedostatočnosti.

K tomu odvolací správny orgán uvádza, že súčasťou zámeru je aj príloha č. 7 „Prieskum vybraných druhov fauny a ich biotopov“, ktorý vypracoval zhotoviteľ RNDr. Peter Barančok, CSc. – BIO-ECO. Štúdia bola vypracovaná odborne spôsobilou osobou podľa ustanovenia § 55 zákona o ochrane prírody a krajiny. Prieskum bol zameraný na inventarizáciu vybraných druhov fauny tak, aby bola zachytená podstatná časť ich ontogenetického vývinu počas najvýznamnejšieho obdobia v roku, kedy bolo možné zaznamenávať ich výskyt v území a viazanosť na jednotlivé biotopy územia. Prieskumy fauny sa uskutočnili v území hlavne s dôrazom na chránené a ohrozené druhy vyskytujúce sa na lokalitách dotknutých realizáciou stavby a v ich bezprostrednom okolí. Predkladaná štúdia prieskumu vybraných druhov fauny a ich biotopov zahŕňa výsledky prieskumov realizovaných v rokoch 2018 v širšom okolí sledovaného územia v rámci predchádzajúcich prieskumov a výsledky terénnych prieskumov realizovaných v období rokov 2020 a 2021 v rámci hodnotenej činnosti. Sumárna štúdia bola spracovaná na základe výsledkov terénnych prieskumov realizovaných v uvedených obdobiach a na základe dostupných literárnych údajov, ktoré sa podarilo zozbierať počas rokov 2018 až 2021. Konečná verzia tejto štúdie bola zhotoviteľom vypracovaná 29.10.2021. Štúdia uvádza náčrt základných vplyvov navrhovanej činnosti výstavby a využívania (prevádzky) novej obytnej zóny „Martinské terasy“ na vybrané zložky prírodného prostredia – faunu a jej biotopy. Podľa názoru odvolacieho správneho orgánu predložená štúdia dostatočne podrobne hodnotí súčasný stav ako aj možné negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na genofondovú lokalitu GL66 Kapustné záhrady a na genofondovú lokalitu GL67 Sklabinský potok (Jordán) medzi Tomčanmi a Košútami. K jednotlivým vplyvom sú zároveň uvedené aj možné opatrenia na minimalizovanie alebo až eliminovanie vplyvov v etapách počas výstavby a aj počas prevádzky danej obytnej zóny, pričom návrh týchto opatrení bol premietnutý do výroku odvolaním napadnutého rozhodnutia ako podmienky, ktoré eliminujú resp. zmierňujú vplyv navrhovanej činnosti na životné prostredie. V závere predmetnej štúdie je uvedené, že niektoré druhy budú navrhovanou činnosťou dotknuté a niektoré ich jedince aj negatívne ovplyvnené, no pri dodržaní navrhnutých opatrení na ochranu významných druhov fauny hodnoteného územia a ich biotopov možno navrhovanú činnosť považovať za realizovateľnú.

Zároveň bolo k predmetnému zámeru vydané záväzné stanovisko Okresného úradu Žilina, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja č. OU-ZA-OSZP1-2022/008045-006/Buk zo dňa 25.03.2022, v ktorom ako príslušný orgán podľa § 67 písm. f) zákona o ochrane prírody a krajiny stanovil opatrenia, ktoré je potrebné uskutočniť v ďalšej projektovej a realizačnej fáze a za dodržania ktorých nepožaduje ďalšie posudzovanie podľa zákona EIA. Predmetné opatrenia boli stanovené v súčinnosti so Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky, Správou Národného parku Veľká Fatra (v súčasnosti Správa Národného parku Veľká Fatra so sídlom v Martine), ktorá je odbornou organizáciou ochrany prírody a krajiny zabezpečujúca úlohy na úseku ochrany prírody a krajiny. Prvostupňový správny orgán navrhnuté opatrenia stanovil vo výroku odvolaním napadnutého rozhodnutia.

Odvolací správny orgán považuje opatrenia prijaté na podklade štúdie vypracovanej odborne spôsobilou osobou a dotknutým orgánom v súčinnosti s odbornou organizáciou ochrany prírody ŠOP SR za dostatočné a nie je dôvodné ich spochybňovať len s ohľadom na odlišný subjektívny názor odvolateľa, ktorý zároveň nie je podporený žiadnymi dôkazmi.

Odvolateľ ďalej namieta, že odberom vody zo studní dôjde k výraznému úbytku podzemných vôd a nestabilnú hladinu podzemnej vody. Z predloženého zámeru je však zrejmé, že rodinné domy budú napojené na verejný

vodovod (aj ako podmienka č. 10), zároveň z podmienky č. 20 vyplýva, že v prípade realizácie studní resp. vrtov podzemnej vody bude potrebné vypracovať hydrogeologický posudok, ktorý určí problematiku hydrogeologického režimu hodnotenej lokality. Tvrdenie odvolateľa, že časť navrhovanej činnosti sa bude stavať aj v zátopovom území sa nezakladá na pravde. V lokalite nie je určené inundačné územie ani nie je vyhotovená mapa povodňového ohrozenia. Odvolateľ tiež nesúhlasí so záberom poľnohospodárskej pôdy, avšak navrhovanou činnosťou dotknuté parcely sú podľa platnej územnoplánovacej dokumentácie súčasťou plánovanej výstavby IBV, pre ktorú bolo v ÚPN-SÚ prevedené vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy, v rámci ktorého príslušný orgán udelil na dotknutú lokalitu súhlas k použitiu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely. Zároveň bude pred vydaním stavebného povolenia potrebné požiadať orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy o vydanie rozhodnutia na trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy, pričom na parcely, na ktorých majú byť umiestnené komunikácie, už bolo vydané Okresným úradom Martin, pozemkovým a lesným odborom rozhodnutie o trvalom odňatí poľnohospodárskej pôdy č. OU-MT-PLO1-2021/012587-MEC zo dňa 15.10.2021.

Existencia vybraných biotopov v dotknutom území, posúdenie vplyvov na tieto biotopy ako aj navrhnuté opatrenia boli riešené v rámci vyššie uvedenej štúdie vypracovanej odborne spôsobilou osobou. Navrhnuté opatrenia považujeme za dostatočné aj vo vzťahu k šíreniu inváznych druhov, resp. druhov nepôvodných pre existujúce biotopy.

Čo sa týka odvolateľom namietanej hlukovej záťaž, v zmysle predloženej akustickej štúdie, ktorá tvorí prílohu zámeru je zrejmé, že realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k prekročeniu prípustných hodnôt za súčasného dodržania ustanovenia čl. 1.6. prílohy MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorého splnenie je zároveň stanovené ako podmienka č. 4 odvolaním napadnutého rozhodnutia. Vybudovanie východného mestského okruhu nie je predmetom tohto zisťovacieho konania. Dopravné napojenie cez ulicu Tehelná počas výstavby lokality považujeme za prijateľnejšie riešenie, nakoľko eliminuje negatívne vplyvy z dopravy na obyvateľov ulice Severná. V priebehu konania neboli preukázané odvolateľom namietané vplyvy na chránené živočíchy z dôvodu trasovania cez ulicu Tehelná.

Všetky pripomienky vo vzťahu ku genofondovým lokalitám Kapustné záhrady a Sklabinský potok považujeme za subjektívny názor odvolateľa, ktorý nebol relevantne podporený dôkazmi. Predložená štúdia komplexne vyhodnotila predmetné lokality ako aj predpokladané vplyvy na tieto lokality a poskytuje adekvátne opatrenia na zmiernenie, príp. elimináciu identifikovaných vplyvov.

K odvolaniu odvolateľa v rade 2/:

K bodu č. 1: V lokalite nie je určené inundačné územie ani nie je vyhotovená mapa povodňového ohrozenia. K nutnosti aplikácie § 16 a § 16a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „vodný zákon“) odvolací správny orgán uvádza, že v zmysle ustanovenia § 16a ods. 1 vodného zákona sa v danom prípade vydáva záväzné stanovisko, pričom povinnosť požiadať o jeho vydanie je stanovená najneskôr pred povolením činnosti, ktorou môže dôjsť k nesplneniu environmentálnych cieľov podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona. Príslušným orgánom na jeho vydanie je v zmysle ustanovenia § 60 ods. 1 písm. i) vodného zákona Okresný úrad v sídle kraja. V záväznom stanovisku orgán štátnej vodnej správy určí, či sa pred povolením činnosti vyžaduje výnimka.

K bodu č. 2: Odvolateľ namieta, že odvodňovanie stavebných pozemkov, vrty pre záhradné studne, bazény a podobné činnosti by veľmi pravdepodobne mohli miestne zhoršiť stav útvaru podzemnej vody SK200210OP Medzizrnové podzemné vody Turčianskej kotliny oblasti povodia Váh. K tomu uvádzame, že v predloženej zámere je uvedené, že rodinné domy budú napojené na verejný vodovod, čo je definované aj v podmienke č.10 a zároveň z podmienky č. 20 vyplýva, že v prípade realizácie studní resp. vrtov podzemnej vody bude potrebné vypracovať hydrogeologický posudok, ktorý určí problematiku hydrogeologického režimu hodnotenej lokality. Stanovené podmienky považujeme za dostatočné vo vzťahu k odvolateľom namietaným skutočnostiam.

K bodu č. 3: Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy (MŽP SR 2017) i ďalšie klimatické politiky SR a EÚ sú premietnuté do územnoplánovacej dokumentácie. Navrhovaná činnosť je riešená funkčne v súlade s platným Územným plánom sídelného útvaru Martin (ÚPN-SÚ Martin) v znení zmien a doplnkov č. 1 – 7 a jeho záväzných častí vyhlásených Všeobecne záväzným nariadením mesta Martin č. 38 v znení zmien a doplnkov č. 1 – 7, navrhovaná činnosť sa nachádza v urbanistickom okrsku 04, v území s funkciou IA6 – navrhovaná individuálna bytová výstavba (IA6.3, IA6.4), pre ktoré platia regulatívy. Odvolací správny orgán sa stotožňuje s vyhodnotením predmetnej pripomienky prvostupňovým správnym orgánom.

K bodu č. 4: Navrhovanou činnosťou dotknuté parcely sú podľa platnej územnoplánovacej dokumentácie súčasťou plánovanej výstavby IBV, pre ktorú bolo v ÚPN-SÚ prevedené vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy, v rámci ktorého príslušný orgán udelil na dotknutú lokalitu súhlas k použitiu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely. Zároveň bolo na parcely, na ktorých majú byť umiestnené komunikácie, vydané

Okresným úradom Martin, pozemkovým a lesným odborom rozhodnutie o trvalom odňatí poľnohospodárskej pôdy č. OU-MT-PLO1-2021/012587-MEC zo dňa 15.10.2021. V predmetnom konaní tak boli splnené podmienky na trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy, odvolací správny orgán preto považuje odvoláciu námietku za neopodstatnenú.

K bodu č.5: Pripomienky vo vzťahu ku genofondovým lokalitám Kapustné záhrady a Sklabinský potok považujeme za subjektívny názor odvolateľa, ktorý nebol relevantne podporený dôkazmi. Predložená štúdia komplexne vyhodnotila predmetné lokality ako aj vplyvy na tieto lokality a poskytuje adekvátne opatrenia na zmiernenie, príp. elimináciu identifikovaných vplyvov. Viac k tomuto bodu odvolania vo vyjadrení k odvolaniu odvolateľa v rade 1/. K bodu č. 6: Podľa prílohy č.8 (9.Infraštruktúra, položka č. 16) k zákonu EIA v prípade, že navrhovaná činnosť zaberá podlahovú plochu mimo zastavaného územia nad 1000 m², táto podlieha vždy zisťovaciemu konaniu bez ohľadu na to o koľko túto hranicu prekračuje. Z predloženého zámeru je evidentné, že počet stojísk statickej dopravy nepresiahne 500, zároveň sa v predmetnej lokalite v súčasnosti neplánuje ďalšia navrhovaná činnosť, ktorá by odôvodňovala aplikáciu ustanovenia § 20 ods. 2 zákona EIA.

K bodu č. 7: Jednotlivé vplyvy na životné prostredie sú opísané v kapitole IV predloženého zámeru a tiež v napadnutom rozhodnutí v časti „Predpokladané vplyvy na životné prostredie“.

K bodu č. 8: Ďalším odvolacím dôvodom je podľa odvolateľa nedostatočné riešenie infraštruktúry, zvlášť dopravné napojenie cez ulicu Severná. Kapacitné posúdenie dopravného napojenia pre zámer „Martinské terasy“ bolo vypracované odborne spôsobilou osobou podľa platnej metodiky. Nie je dôvod spochybňovať dopravno-inžiniersku štúdiu vypracovanú odborne spôsobilou osobou z dôvodu odlišného subjektívneho názoru prezentovaného odvolateľom. Uvedená problematika je detailne riešená v príslušnej dokumentácii a vyhodnotená v potrebných odborných posúdeniach vrátane „Kapacitného posúdenia dopravného napojenia IBV Martinské terasy“. Z výsledkov dopravno-inžinierskej štúdie vyplýva, že posudzované dopravné napojenie v mieste stykovej križovatky ulíc Hurbanova a Severná bude za uvedených predpokladov kapacitne vyhovovať celé posudzované obdobie - t.j. minimálne do roku 2041.

K bodu č. 9: Z predloženého spisového materiálu nevyplýva, že by na prvostupňový správny orgán bola doručená odvolateľom označená petícia.

K bodu č. 10: Odvolací správny orgán doručuje odvolateľovi v rade 2/ písomnosti ako fyzickej osobe bez splnomocnenia. Bod neobsahuje odvolacie námietky vo vzťahu k navrhovanej činnosti a predmetu konania.

K bodu č. 11: K odvolateľom uvádzanému rozsudku Najvyššieho súdu SR č. 6Sžk/14/2019 z 20.05.2020 je potrebné poznamenať, že v uvedenej veci bolo predmetom konania preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o umiestnení stavby vydaného v zmysle stavebného zákona, v citovanom rozsudku sa tak stanoviskom myslí záväzné stanovisko v zmysle § 140b stavebného zákona, nie stanoviská dotknutých orgánov doručené v zmysle ustanovenia § 23 ods. 4 zákona EIA. Zároveň odvolací správny orgán zastáva názor, že v posudzovanom prípade boli jednotlivé stanoviská rezortného orgánu, dotknutých orgánov a dotknutej obce vyhodnotené dostatočne.

K bodu č. 12: Okruh účastníkov konania je v prípade zisťovacieho konania samostatne upravený zákonom EIA v ustanovení § 24 ods. 2 až 11, v zmysle ktorých je potrebné aby sa postupom v nich uvedeným jednotlivé subjekty do konania prihlásili ako dotknutá verejnosť. Zákon EIA sa nezaobera riešením majetko-právnych vzťahov, ako to je už pri samotnej povoľovacej činnosti podľa osobitných predpisov (napr. stavebný zákon, zákon o cestnej doprave, zákon o odpadoch a iné). Definícia § 139 ods. 2 písm. d) stavebného zákona sa v tomto prípade nepoužije.

K odvolaniu odvolateľov v rade 3/:

K bodu č. 1: Neobsahuje žiadne odvolacie námietky.

K bodu č. 2: Odvolateľmi uvádzane rozhodnutie Ministerstva životného prostredia SR, sekcie environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odboru posudzovania vplyvov na životné prostredie č. 6196/2020-1.7/ed zo dňa 14.12.2020 bolo rozhodnutím odvolacieho orgánu č. 1553/2022-1.1 zo dňa 01.04.2022 zrušené, a to z dôvodu, že vo veci posudzovania navrhovanej činnosti, ktorá bola predmetom podnetu, bol predložený zámer na Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie ako na príslušný orgán v zmysle zákona EIA. Konanie o podnete v zmysle ustanovenia § 19 zákona EIA je samostatným konaním a svojou povahou v zásade odlišným od zisťovacieho konania podľa ustanovenia § 29 zákona EIA. V konaní o podnete sa rozhoduje o tom, či v prípade navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, ktorá nie je uvedená v prílohe č. 8 alebo nedosahuje prahovú hodnotu uvedenú v prílohe č. 8 nemožno očakávať také vplyvy na životné prostredie, že je nevyhnutné vykonať posudzovanie vplyvov v zmysle zákona EIA. V tomto konaní má však príslušný orgán, ktorým je v tomto prípade Ministerstvo životného prostredia SR, obmedzené podkladové materiály k vydaniu rozhodnutia, nakoľko v prípade podnetov sa nepredkladá zámer navrhovanej činnosti alebo oznámenie o zmene navrhovanej činnosti, ktoré by adekvátne zhodnotili navrhovanú činnosť alebo jej zmenu. Očakávané vplyvy tak nie sú v takomto prípade dostatočným spôsobom identifikované a z tohto dôvodu za súčasného uplatnenia zásady predbežnej opatrnosti možno rýchlejšie dospieť k záveru o ďalšom

posudzovaní. Naproti tomu podklady zabezpečené v priebehu zisťovacieho konania poskytujú podstatne väčší prehľad o navrhovanej činnosti alebo jej zmene a umožňujú podrobnejšie identifikovať očakávané vplyvy, ku ktorým potom následne možno prijať podmienky na ich zmiernenie, resp. elimináciu, čo v konaní o podnete taktiež nie je možné. Z vyššie uvedených dôvodov preto nemožno uvedené konania zamieňať ako ani bez ďalšieho prijať záver o ďalšom posudzovaní vzhľadom na podstatnú odlišnosť zisteného skutkového stavu.

K bodu č. 3: Presný výpočet zastavanej plochy nie je vo vzťahu k posudzovaniu vplyvov nevyhnutný. Zisťovaciemu konaniu podľa prílohy č.8 (9.Infraštruktúra, položka č. 16) podlieha každá navrhovaná činnosť alebo jej zmena, presahujúca zastavanú plochu 1000 m² podlahovej plochy mimo zastavaného územia obce a 10000 m² podlahovej plochy v zastavanom území obce bez ohľadu na to o koľko túto hranicu prekračuje.

K bodu č. 4: Odvolací správny orgán sa uvedenému venuje vo vyjadrení k bodu č. 6 odvolateľa v rade 2/.

K bodu č. 5: Predmetné fotografie nesúvisia s navrhovanou činnosťou. Činnosti subjektov vykonávané v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi možno sankcionovať a tieto ani nemôžu byť dôvodom k prijatiu záveru o ďalšom posudzovaní.

K bodu č. 6: Pohyb stavebnej techniky je plánovaný cez ulicu Tehelná, čo je premietnuté aj v podmienke č. 5 odvolaním napadnutého rozhodnutia. V podmienkach rozhodnutia pod č. 4 a 6. sú prijaté opatrenia týkajúce sa hluku z dopravy.

K bodu č. 7: Dôkazná váha fotografií vyhotovených v konkrétny okamih nie je spôsobilá spochybníť závery dopravno-inžinierskej štúdie vypracovanej odbornou spôsobilou osobou.

K bodu č. 8: Čo sa týka odvolateľmi namietanej hlukovej záťaže, v zmysle predloženej akustickej štúdie, ktorá tvorí prílohu zámeru je zrejmé, že realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k prekročeniu prípustných hodnôt za súčasného dodržania ustanovenia čl. 1.6. prílohy MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorého splnenie je zároveň stanovené ako podmienka č. 4 odvolaním napadnutého rozhodnutia.

K bodu č. 9: Súčasťou predloženej dokumentácie je aj Hluková a Rozptylová štúdia, ktoré sú spracované podľa platných predpisov. Rozptylová štúdia na základe zhodnotenia príspevkov vypočítaných koncentrácií znečisťujúcich látok z dopravy po vybudovaní IBV Martinské terasy v Martine konštatuje, že vypočítané koncentrácie sú značne pod limitnými hodnotami.

K bodu č. 10: Kapacitné posúdenie dopravného napojenia pre zámer „Martinské terasy“ bolo vypracované odbornou spôsobilou osobou podľa platnej metodiky. Nie je dôvod spochybňovať dopravno-inžiniersku štúdiu vypracovanú odbornou spôsobilou osobou z dôvodu odlišného subjektívneho názoru prezentovaného odvolateľom. Uvedená problematika je detailne riešená v príslušnej dokumentácii a vyhodnotená v potrebných odborných posúdeniach vrátane „Kapacitného posúdenia dopravného napojenia IBV Martinské terasy“. Z výsledkov dopravno-inžinierskej štúdie vyplýva, že posudzované dopravné napojenie v mieste stykovej križovatky ulíc Hurbanova a Severná bude za uvedených predpokladov kapacitne vyhovovať celé posudzované obdobie - t.j. minimálne do roku 2041.

K bodu č. 11: Odvolací správny orgán sa venuje tomuto bodu odvolania vo vyjadrení k odvolaniu odvolateľa v rade 1/.

K bodu č. 12: Odvolací správny orgán sa uvedenému venuje vo vyjadrení k bodu č. 11 odvolateľa v rade 2/.

K bodu č. 13: Vybudovanie východného mestského okruhu nie je predmetom tohto zisťovacieho konania.

K bodu č. 14: Predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie nie je zisťovanie vlastníckych vzťahov navrhovanou činnosťou dotknutých pozemkov.

K bodu č. 15: Námiетка ohľadom predaju dotknutých pozemkov je vo vzťahu k posudzovaniu vplyvov na životné prostredie irelevantná.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody vyhodnotil odvolací správny orgán odvolacie námietky ako neopodstatnené.

Podľa názoru odvolacieho správneho orgánu prvostupňový správny orgán pri svojom rozhodovaní dostatočne aplikoval kritéria podľa prílohy č. 10 zákona EIA a taktiež sa dostatočne zaoberal vyjadreniami účastníkov konania z radov verejnosti. Odvolací orgán tiež považuje odôvodnenie prvostupňového správneho orgánu za dostatočné, zrozumiteľné a preskúmateľné. V odôvodnení sa prvostupňový správny orgán zaoberal všetkými námietkami dotknutých orgánov a dotknutej verejnosti. V tejto súvislosti odvolací orgán považuje za vhodné doplniť, že podľa právneho názoru publikovaného v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžo/25/2016 zo dňa 29.6.2017 „Povinnosť odôvodňovať rozhodnutie nemôže byť ponímaná v takom zmysle, že je potrebné vysporiadať sa s každým argumentom. Obdobne aj Ústavný súd Slovenskej republiky pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07).“.

Podľa právneho názoru odvolacieho orgánu, sa prvostupňový správny orgán z vecného hľadiska dostatočne zaoberal pripomienkami a návrhmi dotknutej verejnosti ako aj dotknutých orgánov, pričom pri ich posudzovaní vychádzal zo stanovísk dotknutých orgánov a navrhovateľa. Niektoré pripomienky, ktoré vyplynuli z doručených stanovísk, boli zahrnuté do opatrení určených vo výrokovej časti napadnutého rozhodnutia, ďalšie týkajúce sa povinností navrhovateľa vyplývajú z ustanovení všeobecne záväzných predpisov. Tieto nemôžu byť predmetom rozhodovania príslušného orgánu a následne budú riešené v rámci povoľovacieho procesu, ktoré sú záväzné pre príslušný povoľovací orgán. Prvostupňový správny orgán sa zaoberal z vecného hľadiska aj pripomienkami a návrhmi dotknutej verejnosti. Podľa vlastnej správnej úvahy vyhodnotil jednotlivé pripomienky dotknutej verejnosti a v súlade so zákonom ich aj odôvodnil. Časť pripomienok bola charakteru dodržiavania všeobecne záväzných platných právnych predpisov v oblasti životného prostredia a tie boli riešené v textovej časti zámeru navrhovanej činnosti.

S poukazom na komplexné výsledky zisťovacieho konania, ktoré nepreukázali predpokladané prekročenie medzných hodnôt alebo limitov ustanovených osobitnými predpismi v oblasti životného prostredia v dôsledku realizácie alebo prevádzky navrhovanej činnosti, prvostupňový správny orgán nedospel k záveru, že posudzovanie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie z dôvodov uvedených dotknutou verejnosťou je opodstatnené, preto nevyhovelo všetkým pripomienkam a návrhom dotknutej verejnosti. Pripomienkami dotknutej verejnosti k dodržaniu zákonnosti navrhovanej činnosti vo vzťahu k jednotlivým osobitným predpisom (vodný zákon, zákon o ochrane prírody a krajiny a ďalšie) sa v procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov bude kvalifikovane zaoberať stavebný úrad na základe záväzných stanovísk dotknutých orgánov. Zo zhodnotenia predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti vykonanej v etape vypracovania zámeru k navrhovanej činnosti vyplýva, že sa nepredpokladajú také negatívne vplyvy, ktoré by mali za následok významné zhoršenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľov v záujmovom území oproti existujúcemu stavu, ktoré by bolo potrebné ďalej posudzovať podľa zákona EIA.

Vzhľadom na skutočnosť, že v rámci odvolacieho konania neprebiehala žiadne nové a ani doplňujúce konanie a do spisového materiálu neboli doložené žiadne nové podklady a odvolací správny orgán v rámci odvolacieho konania pracoval s predloženým spisovým materiálom, odvolací správny orgán opätovne neuplatnil ustanovenie § 33 ods. 2 Správneho poriadku, nakoľko to považuje za duplicitné.

Na zisťovacie konanie bol predložený zámer navrhovanej činnosti, ktorý podáva základnú charakteristiku navrhovanej činnosti, základné údaje o súčasnom stave životného prostredia a základné údaje o predpokladaných vplyvoch na životné prostredie. Vo výrokovej časti rozhodnutia sú uvedené opatrenia na zmiernenie vplyvu navrhovanej činnosti na životné prostredie. Nie sú tam zahrnuté opatrenia, ktoré boli vyhodnotené v rámci zisťovacieho konania ako splnené, neodôvodnené a nesúvisiace s predmetom posudzovanej činnosti ako aj tie, ktoré sa týkali dodržiavania platných právnych predpisov a noriem, ktoré sú pre navrhovateľa záväzné.

Príslušný orgán vychádzal z komplexných výsledkov zisťovacieho konania a keďže rezortný orgán, povoľujúci orgán a dotknuté orgány nepoukázali na očakávané zhoršenie kvality zložiek životného prostredia a podmienok ochrany verejného zdravia, vyslovili vo svojich stanoviskách názor, že odporúčajú ukončiť proces posudzovania v zisťovacom konaní.

Na základe preskúmania a zhodnotenia predloženého zámeru k navrhovanej činnosti, vyjadrení subjektov konania, zistenia stavu z hľadiska zhodnotenia povahy a rozsahu navrhovanej činnosti, miesta vykonávania navrhovanej činnosti, najmä jeho únosného zaťaženia a ochrany poskytovanej podľa osobitných predpisov, významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a to aj kumulatívnych, vrátane vplyvov na zdravie obyvateľov, súladu s územno-plánovacou dokumentáciou a úrovne spracovania zámeru k navrhovanej činnosti prvostupňový správny orgán zistil, že navrhovaná činnosť neohrozuje ani neprimerane neobmedzuje práva a oprávnené záujmy subjektov konania a sú splnené podmienky podľa zákona EIA. Pri rozhodovaní o tom, či sa navrhovaná činnosť bude posudzovať podľa zákona EIA, prihliadal na stanoviská dotknutých orgánov doručené k predmetnému zámeru k navrhovanej činnosti a pri konečnom rozhodovaní použil primerane kritériá pre zisťovacie konanie podľa Prílohy č. 10 k zákonu EIA, pričom vzal do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.

Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov sa plne stotožnil s posúdením navrhovanej činnosti Okresným úradom Martin odborom starostlivosti o životné prostredie, v konaní prvostupňového správneho orgánu nezistil také porušenie hmotného alebo procesného práva, pre ktoré by bolo potrebné odvolaniami napadnuté rozhodnutie zrušiť alebo zmeniť. V rámci zisťovacieho konania správny orgán nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by boli v rozpore

so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu životného prostredia alebo ktoré by v závažnej miere ohrozovali životné prostredie a zdravie obyvateľov, ktoré by bolo potrebné posudzovať podľa zákona EIA.

Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov na základe odvolateľmi podaných odvolaní, ako príslušný odvolací orgán preskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutia Okresného úradu Martin, odboru starostlivosti o životné prostredie, Námestie S. H. Vajanského 1, 036 58 Martin, číslo: OU-MT-OSZP-2022/002271-029-Ha zo dňa 04.05.2022, ako aj celý spisový materiál v súlade s § 59 Správneho poriadku, zhodnotil vykonané dokazovanie, priebeh prvostupňového konania a dospel k záveru, že rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu bolo vydané v súlade s príslušnými právnymi predpismi ako aj v súlade s ustanovením § 46 Správneho poriadku, nakoľko rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti. Napadnuté rozhodnutie je v súlade s hmotným ako aj procesným právom.

V súlade s § 20a zákona EIA rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní a záverečné stanovisko okrem všeobecných náležitostí rozhodnutia obsahuje:

- a) odôvodnenie rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 13 alebo
- b) odôvodnenie záverečného stanoviska vrátane toho, ako sa príslušný orgán vysporiadal s jednotlivými stanoviskami doručenými v priebehu posudzovania vplyvov, ako aj s odborným posudkom podľa § 36 a dôvody odsúhlasenia alebo neodsúhlasenia realizácie navrhovanej činnosti podľa § 37 ods. 5 a prílohy č. 12 časti VII a
- c) ďalšie údaje uvedené v prílohe č. 12.

Podľa ustanovenia § 23 ods. 1 zákona EIA príslušný orgán do siedmich pracovných dní od doručenia zámeru podľa § 22 zašle zámer povoľujúcemu orgánu, rezortnému orgánu, dotknutému orgánu a dotknutej obci. Príslušný orgán zverejní bezodkladne prostredníctvom webového sídla ministerstva zámer a oznámenie o predložení zámeru, ktoré obsahuje základné údaje o navrhovanej činnosti a základné údaje o navrhovateľovi. Základnými údajmi o navrhovanej činnosti sú názov, miesto realizácie, predmet činnosti a základnými údajmi o navrhovateľovi sú názov, adresa alebo sídlo navrhovateľa.

Podľa ustanovenia § 23 ods. 4 zákona EIA rezortný orgán, povoľujúci orgán, dotknutý orgán a dotknutá obec doručia písomné stanoviská k zámeru príslušnému orgánu do 21 dní od jeho doručenia. Verejnosť môže doručiť svoje písomné stanovisko k zámeru príslušnému orgánu do 21 dní od zverejnenia zámeru na webovom sídle ministerstva alebo od zverejnenia oznámenia podľa odseku 3; písomné stanovisko sa považuje za doručené, aj keď je doručené v stanovenej lehote prostredníctvom dotknutej obce; ak sa nedoručí písomné stanovisko v uvedenej lehote, stanovisko sa považuje za súhlasné.

Podľa ustanovenia § 24 ods. 4 zákona EIA má verejnosť právo podať odvolanie proti rozhodnutiu o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena má posudzovať podľa tohto zákona (ďalej len „rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní“), alebo proti záverečnému stanovisku aj vtedy, ak nebola účastníkom zisťovacieho konania alebo konania o vydaní záverečného stanoviska alebo jeho zmeny. Za deň doručenia rozhodnutia sa pri podaní takého odvolania považuje pätnásty deň zverejnenia rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 15 alebo záverečného stanoviska príslušným orgánom podľa § 37 ods. 6. Verejnosť podaním odvolania zároveň prejaví záujem na navrhovanej činnosti a na konaní o jej povolení.

Podľa § 29 ods. 4 zákona EIA na zisťovacie konanie k zámeru sa vzťahujú primerane § 22 ods. 5 a 6, § 23 a § 53 ods. 3.

V súlade s § 29 ods. 11 zákona EIA je výsledkom zisťovacieho konania rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní.

Podľa § 29 ods. 12 zákona EIA rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní oprávňuje navrhovateľa navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, ktorá musí byť predmetom zisťovacieho konania podľa § 18 ods. 2, podať návrh na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti, ak v rozhodnutí príslušný orgán určil, že sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena nemá posudzovať podľa tohto zákona.

V súlade s § 29 ods. 13 zákona EIA výroková časť rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní, okrem náležitostí ustanovených všeobecným predpisom o správnom konaní, obsahuje určenie, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena má posudzovať podľa tohto zákona. Ak ide o rozhodnutie, v ktorom sa určilo, že navrhovaná činnosť alebo

jej zmena nepodlieha posudzovaniu podľa tohto zákona, výroková časť rozhodnutia obsahuje aj podmienky, ktoré eliminujú alebo zmiernujú vplyv na životné prostredie.

V súlade s § 64 zákona EIA sa na konania podľa tohto zákona vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní okrem

- a) konania podľa druhej a štvrtej časti zákona,
- b) osobitosti konania podľa § 20 ods. 1 a 3,
- c) upustenia od variantného riešenia podľa § 22 ods. 6,
- d) určenia obcí, v ktorých bude zámer k nahliadnutiu podľa § 23 ods. 2,
- e) určenia rozsahu hodnotenia a harmonogramu podľa § 30,
- f) konfliktu záujmov podľa § 63a,
- g) vydávania potvrdenia o súlade podľa § 37a.

Podľa § 46 Správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať na to orgán príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 47 ods. 1 Správneho poriadku rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v plnom rozsahu.

V súlade s § 47 ods. 2 Správneho poriadku výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania.

Výroková časť rozhodnutia je jadrom celého rozhodnutia, ktorým sa určujú konkrétne práva a povinnosti účastníkov konania. Má vyjadrovať v presnej, stručnej a úplnej formulácii záver správneho orgánu o otázke, ktorá je predmetom rozhodnutia. Preto výrok musí byť vždy určitý a nesmú vzniknúť pochybnosti o rozsahu účinkov právoplatnosti založenej rozhodnutím. Z výroku rozhodnutia musí byť nepochybne zrejmé, čo bolo predmetom rozhodovania.

Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Zmyslom a účelom odôvodnenia je zhrnúť a zhodnotiť všetky skutočnosti, ktoré sú podkladom pre výrok rozhodnutia.

V súlade s § 3 ods. 1 Správneho poriadku správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

V súlade s § 3 ods. 2 Správneho poriadku správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka, a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka, musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

V súlade s § 3 ods. 5 Správneho poriadku rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie.

Podľa ustanovenia § 58 ods. 1 Správneho poriadku ak osobitný zákon neustanovuje inak, odvolacím orgánom je správny orgán najbližšieho vyššieho stupňa nadriadený správnejmu orgánu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal.

Odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu a ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Ak sú pre to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie zmení alebo zruší, inak odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí. Odvolací orgán rozhodnutie zruší a vec vráti správnomu orgánu, ktorý ho vydal, na nové prejednanie a rozhodnutie, pokiaľ je to vhodnejšie najmä z dôvodov rýchlosti alebo hospodárnosti. Správny orgán je právnym názorom odvolacieho orgánu viazaný (§ 59 Správneho poriadku).

Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností a po vyhodnotení námietok odvolateľov odvolací správny orgán nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa pri rešpektovaní princípu právnej istoty odchýlil od právneho názoru prvostupňového správneho orgánu, preto bolo rozhodnuté tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie

Proti rozhodnutiu odvolacieho orgánu o odvolaní sa nemožno ďalej odvolať (§ 59 ods. 4 Správneho poriadku). Toto rozhodnutie možno preskúmať súdom.

Ing. Andrea Kramárik
poverená zastupovaním vedúcej odboru

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 00151866 Sufix: 10002

Doručuje sa

Hplus, a.s., Kollárova 73, 036 01 Martin, Slovenská republika
Mesto Martin, Nám. S. H. Vajanského 1, 036 49 Martin, Slovenská republika
Združenie domových samospráv, o.z., Rovniankova 1667/14, 851 02 Bratislava, Slovenská republika
Róbert Tomčík, Východná 3892/12, 036 01 Martin, Slovenská republika
Oľga Rohaľová, Severná 3897/9, 036 01 Martin, Slovenská republika
Ing. Lenka Huňorová, Hurbanova 3806/19, 036 01 Martin, Slovenská republika
René Vlček, Severná 3896/7, 036 01 Martin, Slovenská republika
Irena Škrovinová, Severná 3895/5, 036 01 Martin, Slovenská republika
Miloš Tonhauser, Hurbanova 3801/1, 036 01 Martin, Slovenská republika
Martin Slávik, Hurbanova 3805/10, 036 01 Martin, Slovenská republika
Ján Silný, Hurbanova 3803/6, 036 01 Martin, Slovenská republika
Jozef Tinaj, Severná 4, 036 01 Martin, Slovenská republika
Ing. Ján Topercer, Zelená 10616/3, 038 61 Martin, Slovenská republika

Na vedomie

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. S. H. Vajanského 1, 036 01 Martin 1
Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Námestie slobody 6, Bratislava-Staré Mesto, Bratislava I
Žilinský samosprávny kraj, Komenského 48, 011 09 Žilina 1
Regionálny úrad verejného zdravotníctva Martin, Kuzmányho, 036 80 Martin 1
Krajský pamiatkový úrad Žilina, Mariánske námestie, 010 01 Žilina 1
Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, úseky ŠS OH, ŠS OO, ŠVS a ŠSOPaK, Nám. S. H. Vajanského 1, 036 01 Martin 1
Okresný úrad Martin, odbor krízového riadenia, Nám. S. H. Vajanského 1, 036 01 Martin 1
Okresný úrad Martin, pozemkový a lesný odbor, Nám. S. H. Vajanského 1, 036 01 Martin 1
Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina 8
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Martine, Viliama Žingora, 036 01 Martin 1
Útvar hlavného architekta mesta Martin, Námestie Vajanského 1, 036 01 Martin 1
Juraj Lipka, Smetanova 2593/16, Martin-Priekopa